

Ministerul Educației

ISTORIE

GHIDUL PROFESORULUI

**Clasa
a V-a**

CORINT
BOOKS

CUPRINS

1. Cuvânt-înainte
2. Prezentarea manualului
3. Structura anului școlar
4. Planul-cadru de învățământ
5. Programă școlară
6. Planificarea calendaristică pentru anul școlar 2022-2023

CUVÂNT-ÎNAINTE

Suntem mândri să păstrăm tradiția și după 25 de ani de la înființare, prin prezența pe băncile elevilor a manualelor și auxiliarelor școlare pe care le pregătim cu atâta dăruire. De-a lungul timpului, ni s-au alăturat autori de prestigiu, nume cu rezonanță la catedră sau în mediul academic, și am reușit să oferim un real sprijin cadrelor didactice în munca pe care o depun zilnic pentru educarea generațiilor viitoare.

Educația unui om nu se oprește la anii de școală. Continuă pe parcursul întregii existențe, iar Grupul Editorial Corint însoțește cititorii în toate etapele dezvoltării lor emoționale, sociale și cognitive. Portofoliul grupului demonstrează varietatea subiectelor și seriozitatea cu care am învins deja două decenii de provocări.

Credem cu tărie în lucrurile bine făcute, iar acest manual este unul dintre ele. Ne-am bucura să ne deveniți incontestabili colaboratori și să ducem mai departe munca unei vieți trăite printre manuscrise.

Cu prietenie,
GRUPUL EDITORIAL CORINT

PREZENTAREA MANUALULUI

Manualele și auxiliarele școlare propuse de Grupul Editorial Corint se recomandă prin rigoarea conținutului științific și calitatea formei de prezentare.

Firește că vă întrebați care sunt atuurile manualului de istorie pe care vi-l propunem.

Dintre numeroasele răspunsuri la această întrebare legitimă, ne permitem să vă oferim în continuare doar câteva:

- 01** Manualul respectă programa în vigoare, ajutându-l pe profesor să o aplice în mod diferențiat, în funcție de nivelul de pregătire și de competențele dobândite de fiecare elev în parte în ciclul primar.
- 02** Face parte dintr-un pachet educațional complet, fiind însoțit de un Caiet al elevului și de un Ghid al profesorului (oferit gratis pe site-ul editurii), precum și de numeroase alte lucrări (atlase, culegeri de teste, cărți de istorie universală și a românilor etc.).
- 03** Pune accent pe dezvoltarea gândirii elevului, pe autocunoaștere și pe aplicarea cunoștințelor dobândite în viața de zi cu zi, iar activitățile propuse ajută profesorul să poată dirija învățarea, atât în timpul lecțiilor, cât și în afara acestora.
- 04** Varianta tipărită se remarcă prin excelenta calitate grafică, iar cea digitală o susține într-o manieră activă și amuzantă pentru elev, ambele oferind un mod de învățare bazat pe înțelegere și explicare, nu pe memorare și reproducere.
- 05** Originalitatea rubricilor îl ajută pe elev să privească istoria ca pe o poveste de citit seara, înainte de culcare, cu personaje și întâmplări care-și fac un loc special în mintea lui.

Vă dorim mult spor în noul an școlar!

Structura anului școlar 2022-2023

Prima zi de școală
5 septembrie 2022

Ultima zi de școală
16 iunie 2023

Vacanța de toamnă
22 octombrie - 30 octombrie

Vacanța de primăvară
7 - 18 aprilie 2023

Vacanța de iarnă
23 decembrie 2022 -
8 ianuarie 2023

Vacanță
o săptămână în perioada 6-26 februarie
2023 (la decizia inspectoratelor școlare
județene/al municipiului București)

Ministerul Educației

M.Of.Nr.326 din 4 aprilie 2022

MINISTERUL EDUCATIEI

ORDIN Nr. 3.505
privind structura anului școlar 2022-2023

Avand in vedere prevederile art. 94 alin. (2) lit. r) din Legea educatiei nationale nr. 1/2011, cu modificarile si completarile ulterioare,
in baza prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotararea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea si functionarea Ministerului Educatiei, cu modificarile si completarile ulterioare,

ministrul educatiei emite prezentul ordin.

Art. 1. - (1) Anul școlar 2022-2023 incepe la data de 1 septembrie 2022, se incheie la data de 31 august 2023 si are o durata de 36 de săptămâni de cursuri. Cursurile anului școlar 2022-2023 incep la data de 5 septembrie 2022.

(2) Prin exceptie de la prevederile alin. (1), se stabilesc urmatoarele:

a) pentru clasele a XII-a zi, a XIII-a seral si frecventa redusa, anul școlar are o durata de 34 de săptămâni de cursuri si se incheie la data de 2 iunie 2023;

b) pentru clasa a VIII-a, anul școlar are o durata de 35 de săptămâni de cursuri si se incheie la data de 9 iunie 2023;

c) pentru clasele din invatamantul liceal - filiera tehnologica, cu exceptia claselor prevazute la lit. a), pentru clasele din invatamantul postliceal, cu exceptia calificarilor din domeniul sanatate si asistenta pedagogica, si pentru clasele din invatamantul profesional, anul școlar are o durata de 37 de săptămâni de cursuri si se incheie la data de 23 iunie 2023;

d) pentru clasele din invatamantul postliceal, avand calificari din domeniul sanatate si asistenta pedagogica, durata cursurilor este cea stabilita prin planurile-cadru de invatamant in vigoare.

Art. 2. - Anul școlar 2022-2023 se structureaza astfel:

- cursuri - de luni, 5 septembrie 2022, pana vineri, 21 octombrie 2022;
- vacanta - de sambata, 22 octombrie 2022, pana duminica, 30 octombrie 2022;
- cursuri - de luni, 31 octombrie 2022, pana joi, 22 decembrie 2022;
- vacanta - de vineri, 23 decembrie 2022, pana duminica, 8 ianuarie 2023;
- cursuri - de luni, 9 ianuarie 2023, pana vineri, 3 februarie 2023, respectiv vineri, 10 februarie 2023, sau vineri, 17 februarie 2023, la decizia inspectoratelor școlare județene/al municipiului Bucuresti, dupa caz;
- vacanta - o săptămâna, la decizia inspectoratelor școlare județene/al municipiului Bucuresti, in perioada 6-26 februarie 2023;
- cursuri - de luni, 13 februarie 2023, respectiv luni, 20 februarie 2023, sau luni, 27 februarie 2023, la decizia inspectoratelor școlare județene/al municipiului Bucuresti, dupa caz, pana joi, 6 aprilie 2023;
- vacanta - de vineri, 7 aprilie 2023, pana marti, 18 aprilie 2023;
- cursuri - de miercuri, 19 aprilie 2023, pana vineri, 16 iunie 2023;
- vacanta - de sambata, 17 iunie 2023, pana duminica, 3 septembrie 2023.

Art. 3. - In ziua de 5 octombrie - Ziua internationala a educatiei si in zilele nelucratoare/de sarbatoare legala prevazute de lege si de contractul colectiv de munca aplicabil nu se organizeaza cursuri.

Art. 4. - (1) Programul național „Școala altfel” și Programul „Săptămâna verde” se desfășoară în perioada 27 februarie-16 iunie 2023, în intervale de câte 5 zile consecutive lucrătoare, a căror planificare se află la decizia unității de învățământ. Derularea celor două programe nu se planifică în același interval de cursuri (modul de învățare).

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), la clasele din învățământul liceal - filiera tehnologică, din învățământul profesional și din învățământul postliceal, în perioadele dedicate programelor „Școala altfel” și „Săptămâna verde” se organizează activități de instruire practică.

Art. 5. - În situația suspendării cursurilor conform Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, aprobat prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 5.447/2020, cu modificările și completările ulterioare, măsurile privind parcurgerea integrală a programei școlare prin modalități alternative stabilite de consiliul de administrație al unității de învățământ nu se dispun în perioada vacanțelor școlare.

Art. 6. - Calendarul examenelor/evaluărilor naționale, al examenelor de absolvire, respectiv de certificare/atestare a calificării profesionale/a competențelor, precum și calendarul admiterii în clasa a IX-a se aprobă prin ordine distincte ale ministrului educației.

Art. 7. - (1) În situații deosebite, bine fundamentate, în funcție de condițiile climatice locale speciale și de specificul școlii, inspectoratele școlare pot aproba, cu avizul Ministerului Educației, la cererea conducerii unităților de învățământ, modificări ale structurii anului școlar stabilite prin prezentul ordin.

(2) Solicitarea de modificare a structurii anului școlar se face după consultarea consiliului reprezentativ al părinților din unitatea/unitățile de învățământ respectivă/respective.

(3) Aprobarea modificării structurii anului școlar, menționată la alin. (1), se acordă în condițiile asigurării parcurgerii integrale a programei școlare, precum și a posibilității ca toți elevii să participe, fără restricții, la examenele și evaluările naționale.

Art. 8. - Direcțiile de specialitate din cadrul Ministerului Educației, inspectoratele școlare și unitățile de învățământ preuniversitar duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 9. - Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul educației,
Gigel Paraschiv,
secretar de stat

București, 31 martie 2022.
Nr. 3.505.

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

CABINET MINISTRU

ORDIN
privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul
gimnazial

În conformitate cu prevederile Legii Educației Naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare,

În conformitate cu prevederile Ordinului ministrului educației naționale nr. 3593 / 18.06.2014 pentru aprobarea Metodologiei privind elaborarea și aprobarea curriculumului școlar – planuri-cadru de învățământ și programe școlare,

În temeiul Hotărârii Guvernului nr. 44/2016 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice,

MINISTRUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
emite prezentul ordin:

Art. 1. Se aprobă Nota de fundamentare a planurilor-cadru pentru învățământul gimnazial, prevăzută în Anexa nr. 1, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial, clasele a V-a – a VIII-a, prevăzut în Anexa nr. 2, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 3. Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu predare în limbile minorităților naționale și pentru învățământul gimnazial pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română, prevăzut în Anexa nr. 3, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 4. Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă – muzică, prevăzut în Anexa nr. 4, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 5. Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă – coregrafie, prevăzut în Anexa nr. 5, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 6. Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă – arte vizuale, prevăzut în Anexa nr. 6, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 7. Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program sportiv integrat, prevăzut în Anexa nr. 7, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 8. Planurile-cadru de învățământ aprobate prin prezentul ordin se aplică începând cu anul școlar 2017-2018, la clasa a V-a, începând cu anul școlar 2018-2019, la clasa a VI-a, începând cu anul școlar 2019-2020, la clasa a VII-a, iar din anul 2020-2021, la clasa a VIII-a.

Art. 9. (1) În anul școlar 2016-2017, la clasele a V-a – a VIII-a, se aplică Planurile-cadru de învățământ aprobate prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 3638/11.04.2001.

(2) În anul școlar 2017-2018, la clasele a VI-a – a VIII-a, se aplică Planurile-cadru de învățământ aprobate prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 3638/11.04.2001.

(3) În anul școlar 2018-2019, la clasele a VII-a – a VIII-a, se aplică Planurile-cadru de învățământ aprobate prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 3638/11.04.2001.

(4) În anul școlar 2019-2020, la clasa a VIII-a, se aplică Planurile-cadru de învățământ aprobate prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 3638/11.04.2001.

Art. 10. Direcția Generală Învățământ Preuniversitar, Direcția Minorități, Direcția Generală Management și Resurse Umane, Direcția Generală Buget-Finanțe, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, Institutul de Științe ale Educației, inspectoratele școlare județene/al municipiului București, conducerea unităților de învățământ duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 11. Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

București

Nr. 3590

Data: 05.04.2016

Anexa 1 la OMENCS nr. 3590 din 05.04 2016

NOTA DE FUNDAMENTARE a planurilor-cadru pentru învățământul gimnazial

Componentă a Curriculumului Național, planul-cadru de învățământ transpune în practica școlară opțiuni majore de politică educațională.

Planurile-cadru pentru învățământul gimnazial au fost elaborate ținând seama de:

- reperele decizionale majore care privesc învățământul preuniversitar din România, prezentate în documentele elaborate de Guvernul României, precum și în documentele agreate în comun de Guvernul României și de instituțiile europene;
- finalitățile învățământului gimnazial așa cum sunt acestea stabilite de Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Planurile-cadru pentru învățământul gimnazial precizează domeniile și disciplinele studiate pe parcursul fiecărui an de studiu și resursele de timp pentru predare-învățare-evaluare alocate acestora.

Potrivit Legii educației naționale, în învățământul preuniversitar curriculumul național este centrat pe formarea și dezvoltarea/diversificarea competențelor cheie care conturează profilul de formare al elevului. Opțiunea pentru utilizarea competențelor cheie ca repere în stabilirea profilului de formare a reprezentat o decizie de politică educațională importantă promovată de Legea educației naționale. În acest sens, Curriculumul național pentru învățământul gimnazial se axează pe formarea competențelor cheie.

Profilul de formare al absolventului de gimnaziu, prezentat mai jos, descrie așteptările exprimate față de elevi la sfârșitul învățământului gimnazial, prin raportare la: cerințele exprimate în Legea educației naționale, alte documente de politică educațională și studii de specialitate; finalitățile învățământului; caracteristicile de dezvoltare ale elevilor.

Comunicare în limba maternă	- Căutarea, colectarea, procesarea de informații și receptarea de opinii, idei, sentimente într-o varietate de mesaje ascultate/ texte citite - Exprimarea unor informații, opinii, idei, sentimente, în mesaje orale sau scrise, prin adaptarea la situația de comunicare - Participarea la interacțiuni verbale în diverse contexte școlare și extrașcolare, în cadrul unui dialog proactiv
Comunicare în limbi străine	- Identificarea unor informații, opinii, sentimente în mesaje orale sau scrise în limba străină pe teme cunoscute - Exprimarea unor idei, opinii, sentimente, în cadrul unor mesaje orale sau scrise, pe teme cunoscute - Participarea la interacțiuni verbale la nivel funcțional, pe teme cunoscute
Competențe matematice și competențe de bază în științe și tehnologii	- Manifestarea interesului pentru identificarea unor regularități și relații matematice întâlnite în situații școlare și extrașcolare și corelarea acestora - Identificarea caracteristicilor matematice cantitative sau calitative ale unor situații concrete - Rezolvarea de probleme în situații concrete, utilizând algoritmi și instrumente specifice matematicii - Prelucrarea și interpretarea datelor și dovezilor experimentale și reprezentarea grafică a acestora - Proiectarea și derularea unui demers investigativ pentru a verifica o ipoteză de lucru

	- Proiectarea și realizarea unor produse utile pentru activitățile curente - Manifestarea interesului pentru o viață sănătoasă și pentru păstrarea unui mediu curat - Aplicarea unor reguli simple de menținere a unei vieți sănătoase și a unui mediu curat
Competență digitală	- Utilizarea unor dispozitive și aplicații digitale pentru căutarea și selecția unor resurse informaționale și educaționale digitale relevante pentru învățare - Dezvoltarea unor conținuturi digitale multi-media, în contextul unor activități de învățare - Respectarea normelor și regulilor privind dezvoltarea și utilizarea de conținut virtual (drepturi de proprietate intelectuală, respectarea privatității, siguranță pe internet)
A învăța să înveți	- Formularea de obiective și planuri simple de învățare în realizarea unor sarcini de lucru - Gestionarea timpului alocat învățării și monitorizarea progresului în realizarea unei sarcini de lucru - Aprecierea calităților personale în vederea autocunoașterii, a orientării școlare și profesionale
Competențe sociale și civice	- Operarea cu valori și norme de conduită relevante pentru viața personală și pentru interacțiunea cu ceilalți - Relaționarea pozitivă cu ceilalți în contexte școlare și extrașcolare, prin exercitarea unor drepturi și asumarea de responsabilități - Manifestarea disponibilității pentru participare civică în condițiile respectării regulilor grupului și valorizării diversității (etno-culturale, lingvistice, religioase etc.)
Spirit de inițiativă și antreprenariat	- Manifestarea interesului pentru identificarea unor soluții noi în rezolvarea unor sarcini de învățare de rutină și/sau provocatoare - Manifestarea inițiativei în rezolvarea unor probleme ale grupurilor din care face parte și în explorarea unor probleme ale comunității locale - Aprecierea calităților personale în vederea autocunoașterii, a orientării școlare și profesionale - Identificarea unor parcursuri școlare și profesionale adecvate propriilor interese
Sensibilizare și exprimare culturală	- Aprecierea unor elemente definitorii ale contextului cultural local și ale patrimoniului național și universal - Realizarea de lucrări creative folosind diverse medii, inclusiv digitale, în contexte școlare și extra-școlare - Aprecierea unor elemente definitorii ale contextului cultural local și ale patrimoniului național și universal - Participarea la proiecte și evenimente culturale organizate în contexte formale sau nonformale

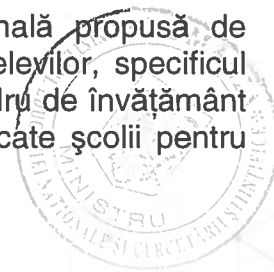
Planurile-cadru de învățământ pentru gimnaziu sunt structurate pe două componente: (1) trunchi comun, (2) curriculum la decizia școlii.

1. Trunchi comun (TC)

Trunchiul comun reprezintă numărul de ore care trebuie parcurse în mod obligatoriu de către toți elevii coortei, cuprinși într-un anumit program de educație, la nivelul fiecărei discipline de studiu. Acest număr de ore asigură egalitatea șanselor la educație.

2. Curriculum la decizia școlii (CDS)

Curriculumul la decizia școlii (CDS) reprezintă oferta educațională propusă de școală, în concordanță cu: nevoile și interesele de învățare ale elevilor, specificul școlii, nevoile și tradițiile comunității locale. La nivelul planurilor-cadru de învățământ curriculumul la decizia școlii se exprimă prin numărul de ore alocate școlii pentru

construirea propriului proiect curricular. Stabilirea CDS se realizează, în mod descentralizat, de către fiecare unitate de învățământ, în fiecare an școlar, pentru anul școlar următor.

Curriculumul la decizia școlii (CDS) se constituie atât din opționale oferite la nivelul unității de învățământ, cât și din opționale oferite la nivel național. CDS este rezultatul unui proces real și transparent de consultare și negociere cu elevii și părinții acestora, cu alți actori la nivel comunitar și valorifică oportunități și nevoi specifice.

Oferta națională de curriculum la decizia școlii cuprinde programe școlare aprobate prin ordin al ministrului educației. Programele școlare promovate ca ofertă centrală reprezintă exemple de bune practici în dezvoltarea curriculumului la decizia școlii, relevante pentru disciplina și pentru aria curriculară de care aparțin, pentru o abordare integrată la nivelul mai multor arii curriculare, dar și relevante social. Dintre opțiunile promovate la nivel național, pot fi menționate:

- Educație pentru sănătate, clasele V-VI, VII-VIII;
- „Creează-ți mediul!”, clasele III-IV, V-VII;
- Educație ecologică și de protecție a mediului, clasele V-VII;
- Lectura și abilitățile de viață, clasele V-VI, VII-VIII;
- Limba neolatină și civilizația Greciei antice (doi ani de studiu);
- Rădăcini latine în cultura și civilizația românească (doi ani de studiu, clasele V-VI, VII-VIII);
- Mituri și legende greco-romane, clasele V-VI;
- Expresii și proverbe latine, clasa a VII-a;
- Cultură și tradiții aromâne, clasele V-VI, VII-VIII;
- Matematică și științe în societatea cunoașterii (un an de studiu);
- Istorie orală: Istorie trăită - Istorie povestită;
- Educație prin șah (doi ani de studiu);
- Limba și literatura maghiară pentru elevii care frecventează clasele cu predare în limba română sau trăiesc în două culturi minoritare, clasele V-VIII.

Anexa 2 la OMENCS nr. 3590 din 05.04 2016

Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		8-10	8-10	9-11	8-10
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Limbă modernă 2		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
II. Matematică și științe ale naturii		5-7	8-10	10-12	9-11
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
III. Om și societate		5-7	4-6	4-6	6-8
Educație socială**	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
IV. Arte		2-4	2-4	2-4	2-4
Educație plastică	TC	1	1	1	1
Educație muzicală		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
V. Educație fizică, sport și sănătate		2-4	2-4	2-4	2-4
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
VI. Tehnologii		2-4	2-4	2-4	2-4
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	1	1	1	1
Informatică și TIC		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
VII. Consiliere și orientare		1-3	1-3	1-3	1-3
Consiliere și dezvoltare personală	TC	1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
Opțional(e) integrat(e) la nivelul mai multor arii curriculare	CDS	1	1	1	1
Număr total de ore în TC		25	27	30	30
Număr total de ore în CDS***		1-3	1-3	1-3	1-4
Nr. minim - maxim de ore pe săptămână		26-28	28-30	31-33	31-34

TC = trunchi comun; CDS = curriculum la decizia școlii

NOTĂ:

* Elevii pot opta, într-un an de studiu, pentru 1-3 cursuri opționale (clasele V-VII) și 1-4 cursuri opționale (clasa a VIII-a), din care un opțional integrat la nivelul mai multor arii curriculare este obligatoriu.

** În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

*** Curriculumul la decizia școlii (CDS) se constituie atât din opționale oferite la nivelul unității de învățământ, cât și din opționale oferite la nivel național. CDS este rezultatul unui proces real și transparent de consultare și negociere cu elevii și părinții acestora, cu alți actori la nivel comunitar și valorifică oportunități și nevoi specifice contextului cultural, social și economic local.

Anexa 3 la OMENCS nr. 3590.....din 05.05.....2016

Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu predare în limbile minorităților naționale și pentru învățământul gimnazial pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		10-12	10-12	11-13	10-12
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba maternă		4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
II. Matematică și științe ale naturii		5-7	8-10	10-12	9-11
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
III. Om și societate		5-7	5-7	5-7	6-8
Educație socială**	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Istoria și tradițiile minorităților		-	1	1	-
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
IV. Arte		2-4	2-4	2-4	2-4
Educație plastică	TC	1	1	1	1
Educație muzicală		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
V. Educație fizică, sport și sănătate		2-4	2-4	2-4	2-4
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
VI. Tehnologii		2-4	2-4	2-4	2-4
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	1	1	1	1
Informatică și TIC		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
VII. Consiliere și orientare		1-3	1-3	1-3	1-3
Consiliere și dezvoltare personală	TC	1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
Opțional(e) integrat(e) la nivelul mai multor arii curriculare	CDS	1	1	1	1
Număr total de ore în TC		27	30	33	32
Număr total ore în CDS***		1-3	1-3	1-3	1-4
Nr. minim - maxim de ore pe săptămână		28-30	31-33	34-36	33-36

TC = trunchi comun; CDS = curriculum la decizia școlii

NOTĂ:

* Elevii pot opta, într-un an de studiu, pentru 1-3 cursuri opționale (clasele V-VII) și 1-4 cursuri opționale (clasa a VIII-a), din care un opțional integrat la nivelul mai multor arii curriculare este obligatoriu.

A doua limbă modernă poate fi studiată în cadrul CDS.

** În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

*** Curriculumul la decizia școlii (CDS) se constituie atât din opționale oferite la nivelul unității de învățământ, cât și din opționale oferite la nivel național. CDS este rezultatul unui proces real și transparent de consultare și negociere cu elevii și părinții acestora, cu alți actori la nivel comunitar și valorifică oportunități și nevoi specifice contextului cultural, social și economic local.

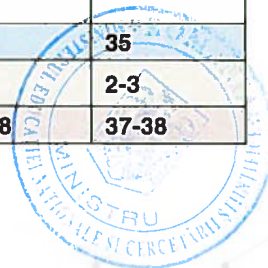

Anexa 4 la OMENCS nr. 3590 din 05.06 2016

Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă – muzică

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		8-9	8-9	9-10	8-9
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Limba modernă 2		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii		5-6	8-9	10-11	9-10
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate		5-6	4-5	4-5	6-7
Educație socială**	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Arte		7-8	7-8	7-8	7-8
Educație plastică	TC	1	1	1	1
Instrument principal		3	3	3	3
Teorie-solfegiu-dicteu		2	2	2	2
Pian complementar/Instrument auxiliar		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educație fizică, sport și sănătate		2-3	2-3	2-3	2-3
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii		2-3	2-3	2-3	2-3
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	1	1	1	1
Informatică și TIC		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare		1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	TC	1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
Opțional(e) integrat(e) la nivelul mai multor arii curriculare	CDS	1	1	1	1
Număr total de ore în TC		30	32	35	35
Număr total de ore în CDS***		2-3	2-3	2-3	2-3
Nr. minim - maxim de ore pe săpt.		32-33	34-35	37-38	37-38

TC = trunchi comun; CDS = curriculum la decizia școlii

NOTĂ:

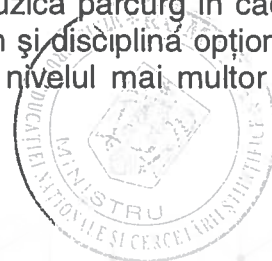
* Elevii pot opta, într-un an de studiu, pentru 2-3 cursuri opționale, din care un opțional integrat la nivelul mai multor arii curriculare este obligatoriu.

** În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

*** Curriculumul la decizia școlii (CDS) se constituie atât din opționale oferite la nivelul unității de învățământ, cât și din opționale oferite la nivel național. CDS este rezultatul unui proces real și transparent de consultare și negociere cu elevii și părinții acestora, cu alți actori la nivel comunitar și valorifică oportunități și nevoi specifice contextului cultural, social și economic local.

**PRECIZĂRI PRIVIND APLICAREA PLANULULUI-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT
PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL CU PROGRAM INTEGRAT ȘI
SUPLIMENTAR DE ARTĂ – MUZICĂ**

1. Predarea disciplinelor *Instrument principal*, *Pian complementar/Instrument auxiliar*, se efectuează individual.
2. Predarea disciplinei: *Teorie-solfegiu-dicteu* se efectuează pe grupe care cuprind între 7-12 elevi.
3. Disciplina *Pian complementar* se studiază de elevii care au ales ca instrument principal, alt instrument decât pianul.
4. Pentru elevii care studiază ca instrument principal un alt instrument decât pianul, orga, harpa, țambalul sau acordeonul, timpul alocat disciplinei *Instrument principal* va include și activitatea cu profesorul corepetitor, cu o durată de ½ de oră pe săptămână, începând din cel de-al doilea an de studiu al instrumentului.
5. Disciplina *Instrument auxiliar* se studiază de către elevii care studiază ca instrument principal *pianul sau orga*.
6. Opționalul integrat la nivelul mai multor arii va viza dezvoltarea competențelor de specialitate din sfera disciplinei *Ansamblu coral/Ansamblu instrumental*, integrate cu competențe specifice altor arii curriculare (spirit de echipă, cooperare într-un ansamblu, toleranță, inițiativă și creativitate). *Ansamblu coral* se studiază de către toți elevii, în clasele a V-a și a VI-a. În clasele a VII-a și a VIII-a, elevii de la instrumentele orchestrei simfonice vor studia *Ansamblu instrumental*, iar ceilalți elevi vor continua studiul disciplinei *Ansamblu coral*.
7. Precizările privind planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă – muzică sunt valabile și în școlile cu predare în limbile minorităților naționale.
8. Elevii înscriși în școlile cu program suplimentar de artă-muzică parcurg în cadrul acestor unități de învățământ disciplinele de trunchi comun și disciplină opțională din aria curriculară *Arte*, precum și opționalul integrat la nivelul mai multor arii curriculare.

Anexa 5 la OMENCS nr. 3590 din 05.05 2016

Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă – coregrafie

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		8-9	8-9	9-10	8-9
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Limba modernă 2		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii		5-6	8-9	10-11	9-10
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate		5-6	4-5	4-5	6-7
Educație socială**	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Arte		7-8	7-8	7-8	7-8
Educație plastică	TC	1	1	1	1
Educație muzicală		1	1	1	1
Dans clasic		3	4	4	4
Ritmă		1	-	-	-
Opțional*	CDS	1-2	1-2	1-2	1-2
V. Educație fizică, sport și sănătate		2-3	2-3	2-3	2-3
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii		2-3	2-3	2-3	2-3
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	1	1	1	1
Informatică și TIC		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare		1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	TC	1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
Opțional(e) integrat(e) la nivelul mai multor arii curriculare	CDS	1	1	1	1
Număr total de ore în TC		29	31	34	34
Număr total de ore în CDS***		2-3	2-3	2-3	2-3
Nr. minim - maxim de ore pe săpt. ****		31-32	33-34	36-37	36-37

TC = trunchi comun; CDS = curriculum la decizia școlii

NOTĂ:

* Elevii pot opta, într-un an de studiu, pentru 2-3 cursuri opționale, din care un opțional integrat la nivelul mai multor arii curriculare este obligatoriu.

** În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

*** Curriculumul la decizia școlii (CDS) se constituie atât din opționale oferite la nivelul unității de învățământ, cât și din opționale oferite la nivel național. CDS este rezultatul unui proces real și transparent de consultare și negociere cu elevii și părinții acestora, cu alți actori la nivel comunitar și valorifică oportunități și nevoi specifice contextului cultural, social și economic local.

**** Învățământul preuniversitar coregrafic are un număr mai mare de ore decât celelalte specializări artistice, absolvirea studiilor preuniversitare constituind specializare pentru dansatori-balerini. Numărul de ore de practică este determinant pentru obținerea calificării, după absolvirea clasei a XII-a ei pot fi angajați ca artiști, cu drepturi depline.

**PRECIZĂRI PRIVIND APLICAREA PLANULUI-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT PENTRU
ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL CU PROGRAM INTEGRAT ȘI SUPLIMENTAR DE ARTĂ –
COREGRAFIE**

1. Disciplina *Dans clasic* se desfășoară pe grupe de 7-12 elevi, minim 5 maxim 15, cu acompaniament de pian asigurat de profesorul acompaniator-corepetitor.
2. Disciplina *Ritmică* se desfășoară pe clasă.
3. Disciplina *Educație fizică și sport* se integrează pregătirii de specialitate din aria curriculară *Arte*, întrucât competențele dobândite în cadrul acestora le includ pe cele ale disciplinei *Educație fizică și sport*.
4. Curriculumul la decizia școlii din aria curriculară *Arte* se alocă disciplinei principale de specialitate.
5. Opționalul integrat la nivelul mai multor arii va viza dezvoltarea competențelor de specialitate în domeniul repertoriului coregrafic, integrate cu competențe specifice altor arii curriculare (spirit de echipă, cooperare într-un ansamblu, inițiativă și creativitate).
6. Elevii înscriși în școlile cu program suplimentar de artă-coregrafie parcurg în cadrul acestor unități de învățământ disciplinele de trunchi comun și disciplina opțională subsumate ariei curriculare *Arte*, precum și opționalul integrat la nivelul mai multor arii curriculare.

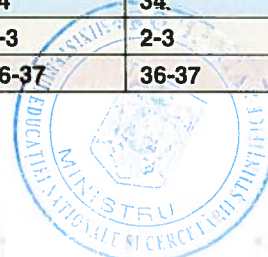

Anexa 6 la OMENCS nr. 3590 din 05.05 2016

Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă – arte vizuale

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		8-9	8-9	9-10	8-9
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Limbă modernă 2		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii		5-6	8-9	10-11	9-10
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate		5-6	4-5	4-5	6-7
Educație socială**	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Arte		7-8	7-8	7-8	7-8
Educație muzicală		1	1	1	1
Desen		2	2	2	2
Pictură		2	2	2	2
Modelaj		1	1	1	1
Opțional*	CDS	1-2	1-2	1-2	1-2
V. Educație fizică, sport și sănătate		2-3	2-3	2-3	2-3
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii		2-3	2-3	2-3	2-3
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	1	1	1	1
Informatică și TIC		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare		1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	TC	1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
Opțional(e) integrat(e) la nivelul mai multor arii curriculare	CDS	1	1	1	1
Număr total de ore în TC		29	31	34	34
Număr total de ore în CDS***		2-3	2-3	2-3	2-3
Nr. minim - maxim de ore pe săptăm.		31-32	33-34	36-37	36-37

TC = trunchi comun; CDS = curriculum la decizia școlii

NOTĂ:

* Elevii pot opta, într-un an de studiu, pentru 2-3 cursuri opționale, din care un opțional integrat la nivelul mai multor arii curriculare este obligatoriu.

** În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

*** Curriculumul la decizia școlii (CDS) se constituie atât din opționale oferite la nivelul unității de învățământ, cât și din opționale oferite la nivel național. CDS este rezultatul unui proces real și transparent de consultare și negociere cu elevii și părinții acestora, cu alți actori la nivel comunitar și valorifică oportunități și nevoi specifice contextului cultural, social și economic local.

PRECIZĂRI PRIVIND APLICAREA PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL CU PROGRAM INTEGRAT ȘI SUPLIMENTAR DE ARTĂ – ARTE VIZUALE

1. Disciplinele *Desen, Pictură și Modelaj* se predau pe grupe formate din 8-12 elevi.
2. Curriculumul la decizia școlii pentru aria curriculară *Arte* se alocă la alegere uneia dintre disciplinele: *Desen, Pictură* sau *Modelaj*.
3. Opționalul integrat la nivelul mai multor arii va viza dezvoltarea competențelor specifice corespunzătoare studiului istoriei artelor și arhitecturii, integrate cu competențe specifice altor arii curriculare precum: om și societate, tehnologii, matematică și științe etc. (expresivitate culturală, raportarea personală la elemente definitorii ale contextului cultural local și ale patrimoniului cultural național, european și universal, participarea la proiecte culturale în contexte informale și non-formale, exprimarea unor caracteristici matematice cantitative sau calitative specifice artei și arhitecturii etc.)
4. Elevii înscriși în școlile cu program suplimentar de artă - arte vizuale parcurg în cadrul acestor unități de învățământ: disciplinele de trunchi comun și disciplina opțională subsumate ariei curriculare *Arte*, precum și opționalul integrat la nivelul mai multor arii curriculare.

Anexa 7 la OMENCS nr. 3590 din 05.05. 2016

**Planul-cadru de învățământ pentru
învățământul gimnazial cu program sportiv integrat**

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		8-9	8-9	9-10	8-9
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Limba modernă 2		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii		5-6	8-9	10-11	9-10
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate		5-6	4-5	4-5	6-7
Educație socială**	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Arte		2-3	2-3	2-3	2-3
Educație plastică	TC	1	1	1	1
Educație muzicală		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educație fizică, sport și sănătate		7-8	7-8	7-8	7-8
Educație fizică și sport***	TC	2	2	2	2
Pregătire sportivă practică	TC	4	4	4	4
Opțional****	CDS	1-2	1-2	1-2	1-2
VI. Tehnologii		2-3	2-3	2-3	2-3
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	1	1	1	1
Informatică și TIC		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare		1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	TC	1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
Opțional(e) integrat(e) la nivelul mai multor arii curriculare****	CDS	1	1	1	1
Număr total de ore în TC		29	31	34	34
Număr total de ore în CDS		2-3	2-3	2-3	2-3
Nr. minim - maxim de ore pe săpt.		31-32	33-34	36-37	36-37

TC = trunchi comun; CDS = curriculum la decizia școlii

NOTĂ:

* Elevii pot opta, într-un an de studiu, pentru 2-3 cursuri opționale, din care un opțional integrat la nivelul mai multor arii curriculare este obligatoriu.

** În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

*** Pentru învățământul gimnazial cu program sportiv integrat, cele 2 ore alocate disciplinei *Educație fizică și sport* se alocă suplimentar disciplinei *Pregătire sportivă practică*.

**** Curriculumul la decizia școlii (CDS) în cazul învățământului sportiv integrat este dezvoltat pentru asigurarea optimă a pregătirii sportive orientate spre performanță. Disciplinele de CDS în cadrul învățământului sportiv integrat, incluse în oferta națională sunt: *Pregătire specifică probei/postului** (CDS la nivel de arie) și *Expresivitate corporală sportivă* (CDS integrat).

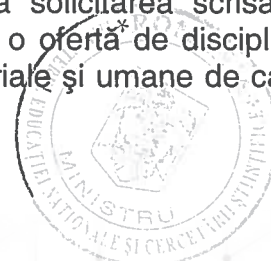
PRECIZĂRI PRIVIND APLICAREA PREVEDERILOR OMECTS NR. 3462/2012

În conformitate cu prevederile OMECTS nr. 3462/2012, în învățământul gimnazial, în afara orelor de educație fizică și sport prevăzute în planul-cadru, pot fi constituite **formații sportive și ansambluri sportive**.

A. Formațiile sportive se constituie pentru elevii cu aptitudini motrice deosebite și se pregătesc ca reprezentative ale unităților de învățământ, participante la competițiile sportive interșcolare (de exemplu, Olimpiada Națională a Sportului Școlar/Olimpiada Gimnaziilor). Formațiile sportive se constituie și se pregătesc pentru o singură disciplină sportivă, în cazul sporturilor pe echipe, și pentru una sau mai multe discipline sportive, în cazul sporturilor individuale. Numărul formațiilor sportive se aprobă de către Consiliul de Administrație al unității de învățământ, la propunerea catedrelor de specialitate, în funcție de resursele materiale și umane disponibile. În unitățile de învățământ în care nu există catedre de specialitate, propunerea se face de către profesorul de educație fizică.

Pentru pregătirea formațiilor sportive se alocă un număr de 2 ore pe săptămână, pentru fiecare formație sportivă, în afara orarului zilnic. Aceste ore intră în norma didactică a profesorului de educație fizică și se consemnează în condică. O formație sportivă este alcătuită din minimum 10 – maximum 25 de elevi, proveniți din una sau mai multe clase de același nivel de învățământ. Programele școlare pentru acest gen de activitate sunt cele elaborate pentru nivelul începători – disciplina *Pregătire sportivă practică*.

B. Ansamblurile sportive se organizează pentru elevii care doresc să participe la activități motrice, cu caracter competițional sau recreativ, la solicitarea scrisă a elevilor/părinților. Unitatea de învățământ va prezenta elevilor o ofertă* de discipline sportive sau de activități motrice, în funcție de resursele materiale și umane de care dispune.

Ansamblurile sportive se desfășoară pe grupe, cu câte o (una) oră pe săptămână, în afara orarului zilnic. Orele de ansamblu sportiv sunt incluse în norma didactică a profesorului de educație fizică și se consemnează în condică. Fiecare grupă este alcătuită din minimum 10 – maximum 25 de elevi, proveniți de la una sau mai multe clase. Numărul grupelor de ansamblu sportiv se aprobă de către Consiliul de Administrație al unității de învățământ, la propunerea catedrelor de specialitate. În unitățile de învățământ în care nu există catedre de specialitate, propunerea se face de către profesorul de educație fizică.

Elevii care au statutul de scutit medical la lecțiile de educație fizică pot participa, în funcție de recomandările scrise ale medicului specialist, la orele de ansamblu sportiv. Programul activităților motrice din cadrul orei de ansamblu sportiv este stabilit de către profesorul de educație fizică împreună cu elevii participanți. Numărul ansamblurilor sportive și al formațiilor sportive ale unei unități de învățământ, precum și criteriile de constituire a acestora, se aprobă de către Consiliul de Administrație în luna mai, pentru anul școlar următor, după analiza opțiunilor elevilor/părinților, prezentate în scris.

PRECIZĂRI PRIVIND APLICAREA PLANULUI-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL CU PROGRAM SPORTIV ÎNTEGRAT

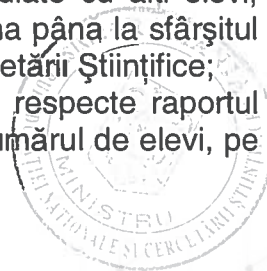
1. Disciplina ***Pregătire sportivă practică*** se realizează pe clase, pe grupe, pe grupe valorice sau individual, potrivit nivelului de învățământ, specificului fiecărei discipline sportive, performanțelor elevilor, criteriilor de vârstă și sex, astfel:

- a) pentru o singură disciplină sportivă, cu întreaga clasă, considerată o grupă, fete și/ sau băieți, în limita numărului maxim de locuri alocat unei clase;
- b) pentru o singură disciplină sportivă, pe două grupe constituite pe criterii de sex, în limita numărului de locuri, minim/ maxim, specific disciplinei sportive și în limita numărului maxim de locuri alocat unei clase;
- c) pentru o singură disciplină sportivă, pe două grupe valorice, fete și/ sau băieți, în limita numărului de locuri, minim/ maxim, specific disciplinei sportive și în limita numărului maxim de locuri alocat unei clase;
- d) pentru două discipline sportive, pe două grupe de fete și/ sau de băieți, în limita numărului de locuri, minim/ maxim, specific fiecărei discipline sportive și în limita numărului maxim de locuri alocat unei clase;
- e) pentru mai mult de două discipline sportive la o clasă, pe grupe de fete și/ sau de băieți, în limita numărului de locuri, minim/ maxim, specific fiecărei discipline sportive și în limita numărului maxim de locuri alocat unei clase;
- f) pe grupe valorice, constituite din elevi proveniți din două sau mai multe clase, din cadrul aceluiași ciclu de învățământ;

2. a) O grupă de studiu conține minimum 10 elevi. Prin excepție, inspectoratul școlar poate aproba grupe și grupe valorice, fiecare cuprinzând cel puțin 7 elevi.

b) În situații deosebite – abandon, îmbolnăviri sau accidente irecuperabile, transfer școlar, alte situații – când nu există posibilitatea completării imediate cu alți elevi, clasele, grupele și grupele valorice rămase sub efectiv pot funcționa până la sfârșitul anului școlar, cu aprobarea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice;

c) În orice situație, conducerea unității de învățământ trebuie să respecte raportul optim dintre numărul disciplinelor sportive, specificul acestora și numărul de elevi, pe

de o parte, și numărul profesorilor, specializările acestora și constituirea normelor didactice, pe de altă parte.

3. Pregătirea sportivă practică în disciplina sportivă de specializare se realizează prin antrenamentul sportiv, care are o durată de 90-100 de minute, echivalentul a două ore din norma de predare.

4. În învățământul gimnazial, clasele/ grupele cu profil sportiv se pot constitui numai cu elevi al căror nivel valoric este de **începători**, de **avansați (II și I)** și/ sau de **performanță**.

a) Elevii de nivel valoric **începători** sunt cei care se inițiază în practicarea disciplinei sportive și care participă doar la întreceri sportive locale.

b) Elevii de nivel valoric **avansați II** sunt cei care participă în sistemul competițional local (de sector).

c) Elevii de nivel valoric **avansați I** sunt cei care participă în sistemul competițional județean (Municipiul București).

d) Elevii de nivel valoric **performanță** sunt cei care participă în sistemul competițional național.

5. Clasele mozaic sunt alcătuite din elevi de la mai multe discipline sportive, pentru care nu a fost posibilă constituirea de grupe având numărul minim de sportivi, prevăzut în reglementările legale în vigoare.

a) În cazul în care, pentru elevii din clasa mozaic, unitatea de învățământ are profesori cu specializări corespunzătoare, întreaga pregătire practică de specialitate a elevilor se desfășoară, în mod obligatoriu, în unitatea de învățământ, cu aceste cadre didactice.

b) În cazul în care pentru o parte sau pentru toți elevii din clasa mozaic, unitatea de învățământ nu are profesori cu specializări corespunzătoare, acești elevi vor efectua **obligatoriu în unitatea școlară 4 ore de pregătire sportivă practică**. În cadrul celor 4 ore de pregătire sportivă practică, se urmărește realizarea competențelor specifice marcate cu asterisc în programele școlare corespunzătoare profilului sportiv.

La sfârșitul fiecărei luni, elevii vor aduce dirigintei clasei documentele care atestă prezența la celelalte ore de pregătire sportivă practică de specialitate, efectuate la cluburile sportive școlare sau la structurile sportive la care se pregătesc.

6. Aceste precizări se aplică și învățământului gimnazial cu program sportiv integrat din unitățile de învățământ cu predare în limbile minorităților naționale.

Ordinul 5086/2019 M.Of. 732 din 06-sep-2019

ORDIN nr. 5086 din 30 august 2019 pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 3.590/2016 privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial

În conformitate cu prevederile art. 65 alin. (4) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare,

în baza art. 6 din Metodologia privind elaborarea și aprobarea curriculumului școlar - planuri-cadru de învățământ și programe școlare, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 3.593/2014,

În temeiul art. 12 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 26/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației naționale, interimar, emite prezentul ordin.

Art. I

Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 3.590/2016 privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 15 iunie 2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 8 se introduc patru noi articole, articolele 8¹-8⁴, cu următorul cuprins:

"Art. 8¹

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - muzică, cu predare în limbile minorităților naționale și pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română, prevăzut în anexa nr. 8, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 8²

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - coregrafie, cu predare în limbile minorităților naționale și pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română, prevăzut în anexa nr. 9, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 8³

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - arte vizuale, cu predare în limbile minorităților naționale și pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română, prevăzut în anexa nr. 10, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 8⁴

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program sportiv integrat, cu predare în limbile minorităților naționale și pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română, prevăzut în anexa nr. 11, care face parte integrantă din prezentul ordin."

2. Anexa nr. 4 se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 1, care face parte integrantă din prezentul ordin.

3. Anexa nr. 5 se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 2, care face parte integrantă din prezentul ordin.

4. Anexa nr. 6 se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 3, care face parte integrantă din prezentul ordin.

5. Anexa nr. 7 se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 4, care face parte integrantă din prezentul ordin.

6. După anexa nr. 7 se introduc patru noi anexe, anexele nr. 8-11, având conținutul prevăzut în anexele nr. 5-8, care fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II

Direcția generală învățământ secundar superior și educație permanentă, Direcția generală educație timpurie învățământ primar și gimnazial, Direcția generală minorități și relația cu Parlamentul, Institutul de Științe ale Educației, Centrul Național de Evaluare și Examinare, inspectoratele școlare județene, respectiv inspectoratul școlar al municipiului București și unitățile de învățământ cu program integrat și suplimentar de arte și cu program sportiv integrat duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III

Planurile-cadru de învățământ aprobate prin prezentul ordin se aplică începând cu anul școlar 2019-2020.

Art. IV

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

..****..

Ministrul educației naționale, interimar,
Valer-Daniel Breaz

ANEXA nr. 1: PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - muzică

(- Anexa nr. 4 la Ordinul nr. 3.590/2016)

(1) _

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		8	8	9	8
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Limba modernă 2		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
II. Matematică și științe ale naturii		5	8	10	9
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
III. Om și societate		5	4	4	6
Educație socială*	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1

Ordinul 5086/2019 M.Of. 732 din 06-sep-2019

IV. Arte		7,5-8,5	7,5-8,5	7,5-8,5	7,5-8,5
Educație plastică	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Instrument principal		3	3	3	3
Teorie-solfegiu-dicteu		2	2	2	2
Pian complementar/Instrument auxiliar		1	1	1	1
Ansamblu instrumental/coral		1	1	1	1
Opțional	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educație fizică, sport și sănătate		2	2	2	2
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2
VI. Tehnologii		1	1	1	1
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Informatică și TIC		0,5	0,5	0,5	0,5
VII. Consiliere și orientare		0,5	0,5	0,5	0,5
Consiliere și dezvoltare personală	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Număr total de ore în TC		29	31	34	34
Număr de ore în CDS		0-1	0-1	0-1	0-1
Număr minim-maxim de ore pe săptămână		29-30	31-32	34-35	34-35

TC = trunchi comun, CDS = curriculum la decizia școlii

*În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

(2) Precizări privind aplicarea planului-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - muzică

1. Predarea disciplinelor *Instrument principal*, *Pian complementar/Instrument auxiliar* și *Corepetiție-acompaniament* se efectuează individual.

2. Predarea disciplinei *Teorie-solfegiu-dicteu* se efectuează pe grupe care cuprind între 7-12 elevi.

3. Disciplina *Pian complementar* se studiază de elevii care au ales ca instrument principal alt instrument decât pianul sau orga. Disciplina *Instrument auxiliar* se studiază de către elevii care studiază ca instrument principal pianul sau orga.

4. Elevii care studiază ca instrument principal un alt instrument decât pianul, orga, harpa, țambalul sau acordeonul vor efectua pregătirea cu profesorul corepetitor-acompaniator 1/2 oră pe săptămână, începând din cel de-al doilea an de studiu al instrumentului.

5. Disciplinele *Ansamblu coral*, respectiv *Ansamblu instrumental* se studiază de către toți elevii, după cum urmează: în clasele a V-a și a VI-a se studiază disciplina *Ansamblu coral*, iar în clasele a VII-a și a VIII-a, elevii de la instrumentele orchestrei simfonice vor studia *Ansamblu instrumental*; ceilalți elevi vor continua studiul disciplinei *Ansamblu coral*.

6. Elevii înscriși în școlile cu program suplimentar de artă-muzică parcurg în cadrul acestor unități de învățământ disciplinele de trunchi comun și disciplina opțională.

ANEXA nr. 2: PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - coregrafie

(- Anexa nr. 5 la Ordinul nr. 3.590/2016)

(1) _

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		8	8	9	8
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Limba modernă 2		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
II. Matematică și științe ale naturii		5	8	10	9
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
III. Om și societate		5	4	4	6
Educație socială*	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
IV. Arte		7-8	7-8	7-8	7-8
Educație plastică	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Educație muzicală		0,5	0,5	0,5	0,5
Dans clasic		5	6	6	6
Ritmă		1	-	-	-
Opțional	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educație fizică, sport și sănătate		2	2	2	2
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2
VI. Tehnologii		1	1	1	1
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Informatică și TIC		0,5	0,5	0,5	0,5
VII. Consiliere și orientare		1	1	1	1
Consiliere și dezvoltare personală	TC	1	1	1	1
Număr total de ore în TC		29	31	34	34
Număr de ore în CDS		0-1	0-1	0-1	0-1
Număr minim-maxim de ore pe săptămână**		29-30	31-32	34-35	34-35

TC = trunchi comun, CDS = curriculum la decizia școlii

Ordinul 5086/2019 M.Of. 732 din 06-sep-2019

*În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

**Învățământul preuniversitar coregrafic are un număr mai mare de ore decât celelalte specializări artistice, absolvirea studiilor preuniversitare constituind specializare pentru dansatori-balerini. Numărul de ore de practică este determinant pentru obținerea calificării; după absolvirea clasei a XII-a ei pot fi angajați ca artiști cu drepturi depline.

(2) Precizări privind aplicarea Planului-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - coregrafie

1. Disciplina *Dans clasic* se desfășoară pe grupe de 7-12 elevi/oră, minimum 5, maximum 15, cu acompaniament de pian asigurat de profesorul acompaniator-corepetitor.

2. Disciplina *Ritmică* se desfășoară pe clasă.

3. Disciplina *Educație fizică și sport* se integrează pregătirii de specialitate din aria curriculară *Arte*, întrucât competențele dobândite în cadrul acesteia le includ pe cele ale disciplinei *Educație fizică și sport*.

4. Curriculumul la decizia școlii va include studiul disciplinei *Pian complementar*.

5. Elevii înscriși în școlile cu program suplimentar de artă-coregrafie parcurg în cadrul acestor unități de învățământ disciplinele de trunchi comun și disciplina opțională.

ANEXA nr. 3: PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - arte vizuale

(- Anexa nr. 6 la Ordinul nr. 3.590/2016)

(1) _

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		8	8	9	8
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Limba modernă 2		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
II. Matematică și științe ale naturii		5	8	10	9
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
III. Om și societate		5	4	4	6
Educație socială*	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
IV. Arte		6,5-7,5	6,5-7,5	6,5-7,5	6,5-7,5
Educație muzicală		0,5	0,5	0,5	0,5
Desen		2	2	2	2
Pictură		2	2	2	2
Modelaj		2	2	2	2
Opțional	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educație fizică, sport și sănătate		2	2	2	2
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2
VI. Tehnologii		1	1	1	1
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Informatică și TIC		0,5	0,5	0,5	0,5
VII. Consiliere și orientare		0,5	0,5	0,5	0,5
Consiliere și dezvoltare personală	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Număr total de ore în TC		28	30	33	33
Număr de ore în CDS		0-1	0-1	0-1	0-1
Număr total de ore pe săptămână		28-29	30-31	33-34	33-34

TC = trunchi comun, CDS = curriculum la decizia școlii

*În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

(2) Precizări privind aplicarea Planului-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - arte vizuale

1. Disciplinele *Desen*, *Pictură* și *Modelaj* se predau pe grupe formate din 8-12 elevi.

2. Curriculumul la decizia școlii urmărește dezvoltarea competențelor specifice corespunzătoare studiului istoriei artelor și arhitecturii, integrate cu competențe specifice altor arii curriculare precum: om și societate, tehnologii, matematică și științe etc. (expresivitate culturală, raportarea personală la elemente definitorii ale contextului cultural local și ale patrimoniului cultural național, european și universal, participarea la proiecte culturale în contexte informale și nonformale, exprimarea unor caracteristici matematice cantitative sau calitative specifice artei și arhitecturii etc.)

3. Elevii înscriși în școlile cu program suplimentar de artă - arte vizuale parcurg în cadrul acestor unități de învățământ disciplinele de trunchi comun și disciplina opțională.

ANEXA nr. 4: PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul gimnazial cu program sportiv integrat

(- Anexa nr. 7 la Ordinul nr. 3.590/2016)

(1) _

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII

Ordinul 5086/2019 M.Of. 732 din 06-sep-2019

I. Limbă și comunicare		8	8	9	8
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Limba modernă 2		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
II. Matematică și științe ale naturii		5	8	10	9
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
III. Om și societate		5	4	4	6
Educație socială*	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
IV. Arte		1	1	1	1
Educație plastică	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Educație muzicală		0,5	0,5	0,5	0,5
V. Educație fizică, sport și sănătate		7-8	7-8	7-8	7-8
Educație fizică și sport**	TC	2	2	2	2
Pregătire sportivă practică	TC	5	5	5	5
Opțional***	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii		1	1	1	1
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Informatică și TIC		0,5	0,5	0,5	0,5
VII. Consiliere și orientare		1	1	1	1
Consiliere și dezvoltare personală	TC	1	1	1	1
Număr total de ore pe săptămână		28-29	30-31	33-34	33-34

TC = trunchi comun, CDS = curriculum la decizia școlii

*În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

**Pentru învățământul gimnazial cu program sportiv integrat, cele 2 ore alocate disciplinei *Educație fizică și sport* se alocă suplimentar disciplinei *Pregătire sportivă practică*.

***Curriculumul la decizia școlii (CDS) se alocă suplimentar pregătirii sportive practice.

(2) Precizări privind aplicarea prevederilor Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3.462/2012 privind aprobarea Metodologiei organizării și desfășurării activităților de educație fizică și sport în învățământul preuniversitar

În conformitate cu prevederile Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3.462/2012 privind aprobarea Metodologiei organizării și desfășurării activităților de educație fizică și sport în învățământul preuniversitar, în învățământul gimnazial, în afara orelor de educație fizică și sport prevăzute în planul-cadru, pot fi constituite formații sportive și ansambluri sportive.

A. Formațiile sportive se constituie pentru elevii cu aptitudini motrice deosebite și se pregătesc ca reprezentative ale unităților de învățământ participante la competițiile sportive interscolare (de exemplu, Olimpiada Națională a Sportului Școlar/Olimpiada Gimnaziilor). Formațiile sportive se constituie și se pregătesc pentru o singură disciplină sportivă, în cazul sporturilor pe echipe, și pentru una sau mai multe discipline sportive, în cazul sporturilor individuale. Numărul formațiilor sportive se aprobă de către consiliul de administrație al unității de învățământ, la propunerea catedrelor de specialitate, în funcție de resursele materiale și umane disponibile. În unitățile de învățământ în care nu există catedre de specialitate, propunerea se face de către profesorul de educație fizică.

Pentru pregătirea formațiilor sportive se alocă un număr de 2 ore pe săptămână pentru fiecare formație sportivă, în afara orarului zilnic. Aceste ore intră în norma didactică a profesorului de educație fizică și se consemnează în condică. O formație sportivă este alcătuită din minimum 10 - maximum 25 de elevi, proveniți din una sau mai multe clase de același nivel de învățământ. Programele școlare pentru acest gen de activitate sunt cele elaborate pentru nivelul începători - disciplina Pregătire sportivă practică.

B. Ansamblurile sportive se organizează pentru elevii care doresc să participe la activități motrice, cu caracter competițional sau recreativ, la solicitarea scrisă a elevilor/părinților. Unitatea de învățământ va prezenta elevilor o ofertă de discipline sportive sau de activități motrice, în funcție de resursele materiale și umane de care dispune.

Ansamblurile sportive se desfășoară pe grupe, cu câte o (una) oră pe săptămână, în afara orarului zilnic. Orele de ansamblu sportiv sunt incluse în norma didactică a profesorului de educație fizică și se consemnează în condică. Fiecare grupă este alcătuită din minimum 10 - maximum 25 de elevi, proveniți de la una sau mai multe clase. Numărul grupelor de ansamblu sportiv se aprobă de către consiliul de administrație al unității de învățământ, la propunerea catedrelor de specialitate. În unitățile de învățământ în care nu există catedre de specialitate, propunerea se face de către profesorul de educație fizică.

Elevii care au statutul de scutit medical la lecțiile de educație fizică pot participa, în funcție de recomandările scrise ale medicului specialist, la orele de ansamblu sportiv. Programul activităților motrice din cadrul orei de ansamblu sportiv este stabilit de către profesorul de educație fizică împreună cu elevii participanți. Numărul ansamblurilor sportive și al formațiilor sportive ale unei unități de învățământ, precum și criteriile de constituire a acestora se aprobă de către consiliul de administrație în luna mai, pentru anul școlar următor, după analiza opțiunilor elevilor/părinților, prezentate în scris.

(3) Precizări privind aplicarea Planului-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program sportiv integrat

1. Disciplina *Pregătire sportivă practică* se realizează pe clase, pe grupe, pe grupe valorice sau individual, potrivit nivelului de învățământ, specificului fiecărei discipline sportive, performanțelor elevilor, criteriilor de vârstă și sex, astfel:

a) pentru o singură disciplină sportivă, cu întreaga clasă, considerată o grupă, fete și/sau băieți, în limita numărului

Ordinul 5086/2019 M.Of. 732 din 06-sep-2019

maxim de locuri alocat unei clase;

b) pentru o singură disciplină sportivă, pe două grupe constituite pe criterii de sex, în limita numărului de locuri, minim/maxim, specific disciplinei sportive și în limita numărului maxim de locuri alocat unei clase;

c) pentru o singură disciplină sportivă, pe două grupe valorice, fete și/sau băieți, în limita numărului de locuri, minim/maxim, specific disciplinei sportive și în limita numărului maxim de locuri alocat unei clase;

d) pentru două discipline sportive, pe două grupe de fete și/sau de băieți, în limita numărului de locuri, minim/maxim, specific fiecărei discipline sportive și în limita numărului maxim de locuri alocat unei clase;

e) pentru mai mult de două discipline sportive la o clasă, pe grupe de fete și/sau de băieți, în limita numărului de locuri, minim/maxim, specific fiecărei discipline sportive și în limita numărului maxim de locuri alocat unei clase;

f) pe grupe valorice, constituite din elevi proveniți din două sau mai multe clase din cadrul aceleiași ciclului de învățământ.

2.

a) O grupă de studiu conține minimum 10 elevi. Prin excepție, inspectoratul școlar poate aproba grupe și grupe valorice, fiecare cuprinzând cel puțin 7 elevi.

b) În situații deosebite - abandon, îmbolnăviri sau accidentări irecuperabile, transfer școlar, alte situații - când nu există posibilitatea completării imediate cu alți elevi, clasele, grupele și grupele valorice rămase sub efectiv pot funcționa până la sfârșitul anului școlar, cu aprobarea Ministerului Educației Naționale.

c) În orice situație, conducerea unității de învățământ trebuie să respecte raportul optim dintre numărul disciplinelor sportive, specificul acestora și numărul de elevi, pe de o parte, și numărul profesorilor, specializările acestora și constituirea normelor didactice, pe de altă parte.

3. Pregătirea sportivă practică în disciplina sportivă de specializare se realizează prin antrenamentul sportiv, care are o durată de 90-100 de minute, echivalentul a două ore din norma de predare.

4. În învățământul gimnazial, clasele/grupele cu profil sportiv se pot constitui numai cu elevi al căror nivel valoric este de începători, de avansați (II și I) și/sau de performanță.

a) Elevii de nivel valoric începători sunt cei care se inițiază în practicarea disciplinei sportive și care participă doar la întreceri sportive locale.

b) Elevii de nivel valoric avansați II sunt cei care participă în sistemul competițional local (de sector).

c) Elevii de nivel valoric avansați I sunt cei care participă în sistemul competițional județean (municipiul București).

d) Elevii de nivel valoric performanță sunt cei care participă în sistemul competițional național.

5. Clasele mozaic sunt alcătuite din elevi de la mai multe discipline sportive pentru care nu a fost posibilă constituirea de grupe având numărul minim de sportivi prevăzut în reglementările legale în vigoare.

a) În cazul în care, pentru elevii din clasa mozaic, unitatea de învățământ are profesori cu specializări corespunzătoare, întreaga pregătire practică de specialitate a elevilor se desfășoară, în mod obligatoriu, în unitatea de învățământ, cu aceste cadre didactice.

b) În cazul în care, pentru o parte sau pentru toți elevii din clasa mozaic, unitatea de învățământ nu are profesori cu specializări corespunzătoare, acești elevi vor efectua obligatoriu în unitatea școlară 4 ore de pregătire sportivă practică. În cadrul celor 4 ore de pregătire sportivă practică se urmărește realizarea competențelor specifice marcate cu asterisc în programele școlare corespunzătoare profilului sportiv.

La sfârșitul fiecărei luni, elevii vor aduce dirigintelui clasei documentele care atestă prezența la celelalte ore de pregătire sportivă practică de specialitate, efectuate la cluburile sportive școlare sau la structurile sportive la care se pregătesc.

6. Aceste precizări se aplică și învățământului gimnazial cu program sportiv integrat din unitățile de învățământ cu predare în limbile minorităților naționale.

ANEXA nr. 5: PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - muzică, cu predare în limbile minorităților naționale, și pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română*

(- Anexa nr. 8 la Ordinul nr. 3.590/2016)

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		10	10	11	10
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba maternă		4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
II. Matematică și științe ale naturii		5	8	10	9
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
III. Om și societate		5	5	5	6
Educație socială**	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Istoria și tradițiile minorităților		-	1	1	-
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
IV. Arte		7,5-8,5	7,5-8,5	7,5-8,5	7,5-8,5
Educație plastică	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Instrument principal		3	3	3	3
Teorie-solfegiu-dicteu		2	2	2	2
Pian complementar/Instrument auxiliar		1	1	1	1
Ansamblu instrumental/coral		1	1	1	1
Opțional	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educație fizică, sport și sănătate		2	2	2	2
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2

Ordinul 5086/2019 M.Of. 732 din 06-sep-2019

VI. Tehnologii		1	1	1	1
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Informatică și TIC		0,5	0,5	0,5	0,5
VII. Consiliere și orientare		0,5	0,5	0,5	0,5
Consiliere și dezvoltare personală	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Număr total de ore în TC		31	34	37	36
Număr de ore în CDS		0-1	0-1	0-1	0-1
Număr minim-maxim de ore pe săptămână		31-32	34-35	37-38	36-37

TC = trunchi comun, CDS = curriculum la decizia școlii

* Precizările privind aplicarea Planului-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - muzică, pentru învățământul cu predare în limba română, sunt valabile și în școlile cu predare în limbile minorităților naționale sau în școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română.

** În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

ANEXA nr. 6: PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - coregrafie, cu predare în limbile minorităților naționale, și pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română*

(- Anexa nr. 9 la Ordinul nr. 3.590/2016)

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		10	10	11	10
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba maternă		4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
II. Matematică și științe ale naturii		5	8	10	9
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
III. Om și societate		5	5	5	6
Educație socială**	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Istoria și tradițiile minorităților		-	1	1	-
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
IV. Arte		7-8	7-8	7-8	7-8
Educație plastică	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Educație muzicală		0,5	0,5	0,5	0,5
Dans clasic		5	6	6	6
Ritmicitate		1	-	-	-
Opțional	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educație fizică, sport și sănătate		2	2	2	2
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2
VI. Tehnologii		1	1	1	1
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Informatică și TIC		0,5	0,5	0,5	0,5
VII. Consiliere și orientare		1	1	1	1
Consiliere și dezvoltare personală	TC	1	1	1	1
Număr total de ore în TC		31	34	37	36
Număr de ore în CDS		0-1	0-1	0-1	0-1
Număr minim-maxim de ore pe săptămână***		31-32	34-35	37-38	36-37

TC = trunchi comun, CDS = curriculum la decizia școlii

* Precizările privind aplicarea Planului-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - coregrafie, pentru învățământul cu predare în limba română, sunt valabile și în școlile cu predare în limbile minorităților naționale sau în școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română.

** În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

*** Învățământul preuniversitar coregrafic are un număr mai mare de ore decât celelalte specializări artistice, absolvirea studiilor preuniversitare constituind specializare pentru dansatori-balerini. Numărul de ore de practică este determinant pentru obținerea calificării; după absolvirea clasei a XII-a ei pot fi angajați ca artiști, cu drepturi depline.

ANEXA nr. 7: PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - arte vizuale, cu predare în limbile minorităților naționale, și pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română*

(- Anexa nr. 10 la Ordinul nr. 3.590/2016)

Ordinul 5086/2019 M.Of. 732 din 06-sep-2019

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		10	10	11	10
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba maternă		4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
II. Matematică și științe ale naturii		5	8	10	9
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
III. Om și societate		5	5	5	6
Educație socială**	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Istoria și tradițiile minorităților		-	1	1	-
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
IV. Arte		6,5-7,5	6,5-7,5	6,5-7,5	6,5-7,5
Educație muzicală	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Desen		2	2	2	2
Pictură		2	2	2	2
Modelaj		2	2	2	2
Opțional	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educație fizică, sport și sănătate		2	2	2	2
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2
VI. Tehnologii		1	1	1	1
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Informatică și TIC		0,5	0,5	0,5	0,5
VII. Consiliere și orientare		0,5	0,5	0,5	0,5
Consiliere și dezvoltare personală	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Număr total de ore în TC		30	33	36	35
Număr de ore în CDS		0-1	0-1	0-1	0-1
Număr total de ore pe săptămână		30-31	33-34	36-37	35-36

TC = trunchi comun, CDS = curriculum la decizia școlii

* Precizările privind aplicarea Planului-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - arte vizuale, pentru învățământul cu predare în limba română, sunt valabile și în școlile cu predare în limbile minorităților naționale sau în școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română.

** În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

ANEXA nr. 8: PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul gimnazial cu program sportiv integrat, cu predare în limbile minorităților naționale, și pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română*

(- Anexa nr. 11 la Ordinul nr. 3.590/2016)

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		10	10	11	10
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba maternă		4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
II. Matematică și științe ale naturii		5	8	10	9
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
III. Om și societate		5	5	5	6
Educație socială**	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Istoria și tradițiile minorităților		-	1	1	-
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
IV. Arte	TC	1	1	1	1
Educație plastică		0,5	0,5	0,5	0,5
Educație muzicală		0,5	0,5	0,5	0,5
V. Educație fizică, sport și sănătate		7-8	7-8	7-8	7-8
Educație fizică și sport***	TC	2	2	2	2
Pregătire sportivă practică		5	5	5	5
Opțional	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii		1	1	1	1
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	0,5	0,5	0,5	0,5

Ordinul 5086/2019 M.Of. 732 din 06-sep-2019

Informatică și TIC		0,5	0,5	0,5	0,5
VII. Consiliere și orientare		1	1	1	1
Consiliere și dezvoltare personală	TC	1	1	1	1
Număr total de ore în TC		30	33	36	35
Număr de ore în CDS****		0-1	0-1	0-1	0-1
Număr total de ore pe săptămână		30-31	33-34	36-37	35-36

TC = trunchi comun, CDS = curriculum la decizia școlii

* Precizările privind aplicarea Planului-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program sportiv integrat, pentru învățământul cu predare în limba română, sunt valabile și în școlile cu predare în limbile minorităților naționale sau în școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română. De asemenea, precizările privind aplicarea prevederilor Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3.462/2012 privind aprobarea Metodologiei organizării și desfășurării activităților de educație fizică și sport în învățământul preuniversitar se aplică și pentru școlile cu predare în limbile minorităților naționale sau în școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română.

** În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

*** Pentru învățământul gimnazial cu program sportiv integrat, cele două ore alocate disciplinei *Educație fizică și sport* se alocă suplimentar disciplinei *Pregătire sportivă practică*.

**** Curriculumul la decizia școlii (CDS) în cazul învățământului sportiv integrat este dezvoltat pentru asigurarea optimă a pregătirii sportive orientate spre performanță. Disciplinele de CDS în cadrul învățământului sportiv integrat, incluse în oferta națională, sunt: *Pregătire specifică probei/postului** (CDS la nivel de arie) și *Expresivitate corporală sportivă* (CDS integrat).

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 732 din data de 6 septembrie 2019

Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 3393 / 28.02.2017

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

**Programa școlară
pentru disciplina**

ISTORIE

Clasele a V-a – a VIII-a

București, 2017

Notă de prezentare

Disciplina *Istorie* face parte din cadrul disciplinelor obligatorii care definesc elementele centrale ale formării elevilor pe parcursul ciclului gimnazial.

Conform planului-cadru pentru învățământul gimnazial, aprobat prin OMENCS nr. 3590/2016, *Istoria* se predă ca disciplină de trunchi comun, cu o alocare de o oră/săptămână la clasele a VI-a și a VII-a și două ore/săptămână la clasele a V-a și a VIII-a.

Finalitățile disciplinei *Istorie* în gimnaziu se subsumează idealului educațional, așa cum este el definit în Legea 1/2011. În ciclul gimnazial *Istoria* își asumă:

- dezvoltarea unor elemente legate de gândirea critică;
- dezvoltarea competențelor de lucru cu surse istorice și de informare și plasarea lor în context;
- formarea capacității de analiză și evaluare a motivațiilor acțiunii umane, de decelare a relației dintre acțiunea umană și valorile unei societăți democratice;
- formarea unor mecanisme intelectuale care să prevină apariția de stereotipii, să combată discriminarea și xenofobia;
- să stimuleze asumarea multiculturalității și a perspectivelor multiple;
- să ofere suport factologic celorlalte discipline din aria curriculară *Om și societate* și să preia elemente legate de analiza instituțiilor, de evoluția sistemelor politice, de problematica mai largă a cetățeniei și valorilor democratice.

Disciplina *Istorie* este gândită ca o disciplină care asigură un echilibru între aspecte legate de dezvoltarea dimensiunilor cognitive și atitudinal-valorice ale elevilor de gimnaziu. În zona cognitivă, sunt câteva aspecte care trebuie subliniate: lucrul cu elemente abstracte (faptele istorice nu sunt direct accesibile, ci doar prin intermediul surselor istorice), dezvoltarea de modele interpretative, familiarizarea cu descrierea și interpretarea faptelor și proceselor istorice pornind de la sursele istorice, dezvoltarea capacităților analitice și de gândire critică. La nivelul elementelor atitudinal-valorice, accentul este pus pe diversitate (culturală, socială, politică, de gen, etc.) și pe acceptarea și valorizarea pozitivă a acesteia. Diversitatea definește lumea contemporană, iar înțelegerea, acceptarea și valorizarea diferențelor sunt fundamentale pentru dobândirea competențelor sociale și de comunicare, cu un rol semnificativ în evoluția ulterioară a elevilor. O parte din conținuturile propuse răspund direct acestei zone de interes prin abordarea unor teme controversate și sensibile, a unor teme legate de diversitatea culturală și/sau religioasă, de conflictul de idei dintre democrație și totalitarism. Acestea sunt elemente menite să stimuleze gândirea critică, să valorifice orizontul de experiențe extra-școlare ale elevilor, dar și să dezvolte o abordare pro-activă a unor teme actuale.

Structura programei școlare include următoarele elemente:

- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi/studii de caz
- Sugestii metodologice

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit identificarea și rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte particulare diverse.

Competențele generale sunt competențele dezvoltate prin studierea istoriei pe parcursul întregului ciclu de învățământ gimnazial.

Competențele specifice se formează pe parcursul unui an școlar, sunt derivate din competențele generale și reprezintă etape succesive în dobândirea acestora. Competențele specifice sunt însoțite de **exemple de activități de învățare**, care constituie modalități de organizare a activității didactice în scopul realizării competențelor. Programa școlară propune, cu caracter de exemplu, diferite tipuri de activități de învățare, care integrează strategii didactice și care valorifică experiența concretă a elevului. În conformitate cu legislația în vigoare, cadrul didactic are libertatea de a utiliza exemplele de activități de învățare pe care le

propune programa școlară, de a le completa sau de a le înlocui, astfel încât acestea să asigure un demers didactic adecvat situației concrete de la clasă și particularităților colectivităților de elevi cu care lucrează. Se asigură, în acest fel, premisele aplicării contextualizate a programei școlare și proiectării unor parcursuri de învățare personalizate, pornind de la specificul dezvoltării elevilor.

Conținuturile învățării sunt organizate pe domenii și reprezintă achiziții de bază, mijloace informaționale prin care se urmărește realizarea competențelor.

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrul didactic în utilizarea programei școlare, oferind suport pentru proiectarea demersului didactic și pentru realizarea activităților de predare-învățare-evaluare, în concordanță cu specificul disciplinei și cu particularitățile de vârstă ale elevilor.

Competențe generale

1. Utilizarea în contexte diverse a coordonatelor și reprezentărilor de timp și spațiu
2. Utilizarea critică și reflexivă a limbajului de specialitate și a surselor istorice
3. Manifestarea comportamentului civic prin valorificarea experienței istorice și a diversității socio-culturale
4. Folosirea autonomă și responsabilă a instrumentelor necesare învățării permanente

CLASA a V-a**Competențe specifice și exemple de activități de învățare****1. Utilizarea în contexte diverse a coordonatelor și reprezentărilor de timp și spațiu****Clasa a V-a****1.1. Ordonarea pe criterii cronologice a faptelor/proceselor istorice**

- plasarea unor evenimente/procese istorice pe axa cronologică
- realizarea unor frize cronologice
- utilizarea unităților folosite în măsurarea timpului

1.2. Identificarea diferențelor temporale dintre evenimente și procese istorice

- asocierea reperelor cronologice cu evenimente și procese istorice
- recunoașterea și/sau precizarea unor relații cronologice în sursele istorice prezentate
- utilizarea reperelor cronologice în descrierea faptelor/proceselor istorice

1.3. Localizarea în timp și în spațiu a faptelor și/sau a proceselor istorice

- exerciții de lectură a hărților istorice
- plasarea pe hartă a unor evenimente și procese istorice
- completarea pe hartă a unor informații

2. Utilizarea critică și reflexivă a limbajului de specialitate și a surselor istorice**Clasa a V-a****2.1. Folosirea termenilor de specialitate în descrierea unui eveniment/proces istoric**

- identificarea termenilor istorici în texte diferite
- elaborarea unor enunțuri simple/ texte utilizând termeni istorici
- completarea unor texte lacunare folosind termenii adecvați dintr-o listă dată

2.2. Relatarea unui eveniment/proces istoric, utilizând informații din surse istorice

- identificarea informațiilor oferite de surse cu privire la un fapt istoric
- descrierea unor surse referitoare la un fapt istoric, pe baza unui plan dat
- alcătuirea planului descrierii unui eveniment/ proces/ personaj istoric

2.3. Stabilirea de asemănări și deosebiri referitoare la evenimente/procese istorice, pe baza unor surse diferite

- descrierea unor surse istorice în vederea stabilirii asemănărilor și deosebirilor pe baza unui plan dat
- compararea informațiilor provenite din surse istorice diferite
- realizarea unor texte despre fapte/procese/personaje istorice, pe baza unor surse diferite, subliniind asemănările și deosebirile

3. Manifestarea comportamentului civic prin valorificarea experienței istorice și a diversității socio-culturale

Clasa a V-a

3.1. Asumarea de roluri în grupuri de lucru

- utilizarea unor roluri specifice în activitatea de grup
- realizarea unor sarcini de lucru (documentare, redactare, prezentare etc.) în timpul participării la proiecte prin valorificarea experienței istorice pozitive
- folosirea jocului de rol pentru însușirea valorilor și comportamentelor cetățeniei democratice

3.2. Descrierea rolului unor personalități în desfășurarea evenimentelor istorice

- alcătuirea de biografii ale personalităților istorice studiate
- identificarea rolului unor personalități istorice, analizând surse diferite
- realizarea de produse finale (texte, imagini) despre personalitățile istorice și valorile asumate de-a lungul timpului

4. Folosirea autonomă și responsabilă a instrumentelor necesare învățării permanente

Clasa a V-a

4.1. Folosirea unor tehnici de învățare în rezolvarea sarcinilor de lucru

- construirea de rebusuri pe o temă istorică utilizând mesaje vizuale
- alcătuirea planului unui proiect
- selectarea obiectelor necesare realizării unei expoziții tematice
- relatarea vizitei la un muzeu, bibliotecă, expoziție pornind de la un plan dat
- extragerea mesajelor dintr-o sursă istorică

4.2. Utilizarea resurselor multimedia în scopul învățării

- accesarea informațiilor oferite de Internet
- rezolvarea unor sarcini de lucru utilizând prezentări multimedia
- realizarea de prezentări, grafice, tabele, pentru sistematizarea cunoștințelor învățate folosind resurse multimedia

Conținuturi clasa a V-a

Domenii de conținut	Conținuturi și studii de caz
1. Alfabetul istoriei - reconstituirea trecutului	- Izvoare istorice - Perceperea timpului și a spațiului; cronologia istoriei; periodizare; spațiul istoric
2. Preistoria	- Primii oameni - Revoluția neolitică – viața oamenilor: sedentarizare, economie - Inventarea metalurgiei – tehnologie și consecințe asupra vieții oamenilor
3. Orientul Antic	- Mediul natural și viața cotidiană: locuința, hrana, familia, așezări (sat și oraș), economia, practici sociale, credința - Studii de caz: ▪ Orașul-stat Babilon ▪ Temple și piramide - Popoare și civilizații pe harta Orientului Antic - Studii de caz: ▪ Chinezii ▪ Evreii - Inventarea scrierii – de la pictograme la alfabet - Studii de caz: ▪ Epopeea lui Ghilgameș ▪ Codul lui Hammurabi
4. Civilizația greacă și sinteza elenistică	- Mediul natural și ocupațiile grecilor - Studii de caz: ▪ Ceramica: între utilitate și artă - Adevăr și legendă: legendele Olimpului; războiul troian - <i>Polis-ul</i> – organizarea internă: Atena și Sparta. Procesul de colonizare - Studii de caz: ▪ Histria, Tomis și Callatis - Războaiele grecilor: războaiele medice, războiul peloponezic - Studii de caz: ▪ Bătălia de la Maraton - Alexandru Macedon și civilizația elenistică - Frumos și cunoaștere în lumea greacă - Studii de caz: ▪ Acropola ateniană ▪ Moștenirea lumii grecești (sculptura, teatrul, cunoașterea științifică) ▪ Jocurile Olimpice în Antichitate

Domenii de conținut	Conținuturi și studii de caz
5. Lumea romană	- Fondarea Romei: istorie și legendă - Statul roman: războaie și expansiune teritorială; decăderea - Viața cotidiană în lumea romană: familia și virtuțile romane; educația; jocurile Studii de caz: ▪ Orașul și monumentele publice (forul, apeductele, termele etc.) ▪ Colosseum și gladiatorii ▪ Pompei ▪ Armata romană ▪ Zeii romanilor. Templele ▪ Creștinismul - Romanizarea
6. Geto-dacii	- Geții și dacii. Rânduiești, obiceiuri, credințe - Burebista și Decebal; războaiele daco-romane
7. Civilizația islamică	- Apariția Islamului; credința musulmană; expansiunea militară și culturală a Islamului
8. Europa medievală	- Formarea popoarelor europene. Etnogeneza românească - Europa creștină în mileniul I Studii de caz: ▪ Creștinarea francilor. Carol cel Mare ▪ Imperiul Bizantin - Viața cotidiană în Evul Mediu: familia, așezările, alimentația, sărbătorile, economia și tehnologia, credința și biserica, proprietatea, libertatea și dependența Studii de caz: ▪ Domeniul feudal ▪ Orașul medieval – spațiu al libertății; orașele italiene și orașele germane ▪ Cavalerism și onoare ▪ Cruciadele ▪ Catedrale și universități - Statele medievale: Franța, Anglia, Imperiul Romano-German Studii de caz: ▪ Lumea românească și statele medievale în secolele XIV-XV; Târgoviște, Suceava ▪ Diversitate culturală în lumea românească: Brașov și Cluj

CLASA a VI-a**Competențe specifice și exemple de activități de învățare****1. Utilizarea în contexte diverse a coordonatelor și reprezentărilor despre timp și spațiu****Clasa a VI-a****1.1. Localizarea în spațiu a lumii cunoscute în diferite perioade istorice**

- examinarea spațiilor istorice pe baza hărților
- compararea „lumii cunoscute” în diferite perioade istorice
- localizarea pe harta mută a spațiilor istorice pe măsura extinderii ariei de cunoaștere

1.2. Utilizarea coordonatelor temporale referitoare la faptele și procesele istorice

- alcătuirea unor axe cronologice pe diverse domenii (social, cultural, economic, politic etc.)
- stabilirea unor reprezentări ale timpului în diferite epoci istorice
- redactarea de texte cu informații oferite de surse

2. Utilizarea critică și reflexivă a limbajului de specialitate și a surselor istorice**Clasa a VI-a****2.1. Utilizarea adecvată a termenilor istorici/limbajului de specialitate în prezentarea unui fapt/proces istoric**

- alcătuirea unui glosar de termeni specifici
- folosirea termenilor istorici cunoscuți în situații noi de comunicare
- realizarea unor texte folosind adecvat termenii istorici

2.2. Utilizarea gândirii critice în analiza surselor de informare

- analiza surselor scrise sau vizuale pe baza unor cerințe
- alcătuirea unor fișe de personaj istoric pe baza unor surse diverse
- compararea surselor istorice oficiale cu cele neoficiale

2.3. Identificarea elementelor de cauzalitate prezente în surse variate

- stabilirea elementelor de cauzalitate într-o sursă istorică
- descoperirea cauzelor unui eveniment prin analiza contextului istoric
- recunoașterea cauzelor unor evenimente istorice asemănătoare sau diferite

3. Manifestarea comportamentului civic prin valorificarea experienței istorice și a diversității socio-culturale**Clasa a VI-a****3.1. Utilizarea dialogului intercultural**

- identificarea consecințelor interacțiunii culturale în evoluția comunităților umane
- analiza unor evenimente istorice prin utilizarea surselor care oferă perspective multiple
- identificarea valorilor comune ale religiilor pe baza surselor
- realizarea unui produs care ilustrează contribuția diferitelor civilizații la dezvoltarea patrimoniului cultural comun

Clasa a VI-a**3.2. Asumarea cooperării în grupuri de învățare**

- îndeplinirea unor sarcini/roluri diferite în cadrul grupului de lucru
- alcătuirea unor jurnale cu impresii, sentimente și rezultate ale activității personale/de echipă
- realizarea de produse care să fie rezultatul dialogului și negocierii în cadrul unei echipe de lucru

3.3. Descrierea consecințelor deciziei și acțiunii umane

- alcătuirea unui portofoliu care prezintă urmările unui eveniment/ act decizional pentru evoluția unor comunități umane
- completarea unor organizatori grafici, care să cuprindă decizii și consecințe ale acțiunii umane pe baza resurselor multimedia
- exerciții de descriere a consecințelor acțiunii umane din spații și perioade istorice folosind surse variate

4. Folosirea autonomă și responsabilă a instrumentelor necesare învățării permanente**Clasa a VI-a****4.1. Utilizarea informațiilor cu ajutorul resurselor multimedia**

- alcătuirea unor liste cu site-uri de Internet pentru temele istorice studiate
- alcătuirea unor postere/afișe cu informații selectate din surse Internet
- realizarea unor prezentări pe o temă istorică utilizând mijloace digitale

4.2. Asumarea critică a unui set de valori recunoscute social

- identificarea ideilor și valorilor umane într-o operă literară, artistică, istorică
- compararea ideilor și valorilor umane analizând două surse
- alcătuirea unor liste personale a valorilor umane cu motivarea alegerii

Conținuturi clasa a VI-a

Domenii de conținut	Conținuturi și studii de caz
1. Călători și călătorii – Europa și Lumea Nouă	- Călătoriile și percepția spațiului în Evul Mediu; mijloace de transport - Marile descoperiri ale europenilor: drumuri și teritorii; consecințe asupra vieții oamenilor Studii de caz: ▪ <i>Lumea Nouă:</i> cunoaștere, misionarism și exploatare
2. Geneza spiritului modern	- Renașterea: geneza spiritului modern, umanismul Studii de caz: ▪ Leonardo da Vinci și Michelangelo Buonarroti ▪ Niccolo Machiavelli ▪ Giordano Bruno și Galileo Galilei ▪ William Shakespeare - Reforma. Contrareforma. Studii de caz: ▪ Barocul - Absolutismul Studii de caz: ▪ Soliman Magnificul ▪ Ludovic al XIV-lea. Palatul de la Versailles ▪ Petru cel Mare
3. Spre o nouă societate	- <i>Revoluția Glorioasă</i> - Iluminismul – rațiune, drepturi, implicarea oamenilor în viața publică Studiu de caz: ▪ Montesquieu, J.J. Rousseau, Voltaire - Viața cotidiană. Opinia publică în secolul al XVIII-lea - Constituirea SUA. <i>Declarația de Independență</i>. Constituția. - Revoluția franceză. De la supus la cetățean Studiu de caz: ▪ <i>Declarația drepturilor omului și ale cetățeanului</i> - Napoleon I și răspândirea ideilor revoluției franceze în Europa - Revoluția industrială. Impactul în viața oamenilor
4. Secolul naționalităților	- Statele moderne: revoluție și emancipare națională Studii de caz: ▪ 1848 în Europa ▪ Românii și modernitatea ▪ Formarea statelor naționale în secolul al XIX-lea: Germania - Epoca victoriană. <i>La Belle Époque</i>

CLASA a VII-a**Competențe specifice și exemple de activități de învățare****1. Utilizarea în contexte diverse a coordonatelor și reprezentărilor despre timp și spațiu****Clasa a VII-a****1.1. Utilizarea coordonatelor de timp și spațiu în prezentarea faptelor și proceselor istorice**

- prezentarea evoluției unui anumit spațiu istoric în diverse situații de comunicare
- realizarea de tabele cronologice pentru a fi utilizate în prezentări tematice
- folosirea informațiilor oferite de hărți în examinarea/interpretarea unor evenimente și procese istorice

1.2. Compararea faptelor/proceselor istorice din perspectivă temporală și spațială

- recunoașterea modificărilor unui spațiu istoric în diferite perioade de timp
- localizarea spațiilor pe harta mută în diferite contexte istorice
- compararea dinamicii teritoriale a unor state raportată la diferite evenimente istorice

2. Utilizarea critică și reflexivă a limbajului de specialitate și a surselor istorice**Clasa a VII-a****2.1. Folosirea surselor istorice în vederea descoperirii elementelor de continuitate și schimbare în procesele istorice**

- identificarea elementelor de continuitate în procese istorice asemănătoare pe baza surselor la prima vedere
- recunoașterea elementelor de schimbare în evoluția unor comunități umane pe baza surselor istorice
- compararea informațiilor provenite din surse istorice diferite, în vederea stabilirii unor asemănări și a unor deosebiri
- realizarea unor interviuri din care să rezulte evoluția unor aspecte de viață cotidiană

2.2. Explorarea surselor istorice prin utilizarea instrumentelor specifice gândirii critice

- interpretarea critică a informațiilor oferite de surse istorice
- dezbateri de cazuri reale care implică prejudecăți și stereotipii
- rezolvarea în echipă a unor situații-problemă pe baza surselor
- prezentarea relațiilor de cauzalitate în evoluția evenimentelor/proceselor istorice

3. Manifestarea comportamentului civic prin valorificarea experienței istorice și a diversității socio-culturale

Clasa a VII-a

3.1. Determinarea relațiilor dintre personalitățile și grupurile umane în desfășurarea faptelor istorice

- realizarea unor proiecte de grup sau individuale despre relația dintre personalități și grupurile umane
- elaborarea de afișe tematice: democrație, toleranță, cooperare, Holocaust, Gulag etc.
- realizarea unor dezbateri care să promoveze valorile și principiile democratice

3.2. Prezentarea unor elemente de continuitate și schimbare în evoluția sistemului de valori

- realizarea unor investigații din care să rezulte aspecte de viață cotidiană
- elaborarea unor jurnale care valorizează experiența participării la activități legate de trecutul unui spațiu istoric/al unei comunități umane: excursii tematice, vizite, comemorări, aniversări etc.
- realizarea de prezentări/proiecte care să promoveze anumite valori în funcție de realitățile locale
- alcătuirea unor proiecte pentru protejarea valorilor culturale din comunitate

4. Folosirea autonomă și responsabilă a instrumentelor necesare învățării permanente

Clasa a VII-a

4.1. Realizarea unor proiecte individuale sau de grup prin utilizarea resurselor multimedia

- realizarea unor dezbateri pornind de la vizionarea unor filme relevante pentru o tematică abordată
- folosirea motoarelor de căutare pentru a realiza un portofoliu de imagini, filme, fotografii, referitoare la teme specifice istoriei recente
- construirea unor mesaje publice pe o temă dată folosind resurse multimedia
- realizarea unor studii de caz plecând de la informațiile oferite de multimedia

4.2. Aplicarea unor tehnici de muncă intelectuală care valorizează cooperarea, disciplina și perseverența

- realizarea în echipă a unei prezentări cu mijloace digitale pe o temă dată
- elaborarea de eseuri și texte folosind termeni specifici, resurse diferite
- utilizarea tehnologiilor de informare și comunicare pentru obținerea surselor necesare rezolvării unei situații-problemă
- stabilirea de sarcini care favorizează învățarea prin cooperare

4.3. Folosirea perspectivelor multiple și a capacităților de analiză critică pentru luarea deciziilor pe bază de argumente și dovezi pertinente

- construirea și folosirea de argumente plecând de la surse în analiza unui fapt/proces/personaj istoric
- realizarea unor dezbateri asupra unor situații-problemă folosind informații din surse care prezintă puncte de vedere diferite
- alcătuirea unui eseu pe baza unui plan de idei

Conținuturi clasa a VII-a

Domenii de conținut	Conținuturi și studii de caz
1. Lumea la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea	- Marile alianțe politico-militare în lume - Primul Război Mondial. Evoluția alianțelor. Fronturile de luptă Studii de caz: ▪ Revoluția industrială și războiul. Noul armament și victimele lui ▪ Viața în tranșee și <i>frontul de acasă</i> ▪ România și Primul Război Mondial - Tratatul de pace. Noua hartă a Europei
2. Perioada interbelică: o lume în schimbare	- Viața cotidiană: organizarea orașelor, lumea rurală, invențiile și viața casnică, divertismentul, sănătatea oamenilor, cultura Studii de caz: ▪ Femeia în viața publică ▪ Cinematograful – artă și industrie ▪ Crize economice - Cetățean și stat în democrație și în totalitarism Studii de caz: ▪ Un model democratic - SUA ▪ Comunismul. Nazismul
3. Lumea în război	- Relațiile internaționale. Agresiunea statelor totalitare - Al Doilea Război Mondial: alianțe militare și fronturile de luptă (1939-1945), România și Al Doilea Război Mondial, Conferința de pace Studii de caz: ▪ Noile mijloace de distrugere în masă ▪ Viața pe front și în <i>frontul de acasă</i> ▪ Holocaustul
4. Lumea postbelică	- Reconstrucție și modele ale dezvoltării economice. Viața cotidiană – de la dramele războiului la prosperitate Studii de caz: ▪ <i>Declarația Universală a Drepturilor Omului</i> ▪ Protestul tinerei generații - Democrație versus comunism – modelele de organizare a statelor. Războiul Rece (1945 – 1991) - Uniunea Europeană: principii de organizare și funcționare - Lumea contemporană: o lume multipolară - globalizarea; noua diversitate culturală și revoluția informațională Studii de caz: ▪ Noile forme de divertisment – jocurile și tehnologia. Consecințe ▪ Terorismul ▪ Migrații în lumea contemporană

CLASA a VIII-a**Competențe specifice și exemple de activități de învățare****1. Utilizarea în contexte diverse a coordonatelor și reprezentărilor despre timp și spațiu****Clasa a VIII-a****1.1. Utilizarea coordonatelor de timp și spațiu în rezolvarea unor situații-problemă**

- precizarea timpului și a spațiului identificate în texte la prima vedere
- realizarea de portofolii individuale/pe echipe care să cuprindă materiale grupate pe coordonate de timp și spațiu, pentru rezolvarea unor situații-problemă
- exerciții de localizare pe un suport cartografic dat și descrierea unor elemente observabile (localități, monumente și locuri de comemorare, locuri de bătălii etc.)
- completarea unor hărți tematice însoțite de legendă utilizând simboluri și culori

1.2 Analizarea faptelor istorice utilizând coordonate spațio-temporale în contexte diferite

- exerciții de analiză comparativă a faptelor istorice din perspectivă temporală și spațială în contexte diferite de comunicare
- realizarea unei investigații asupra unor fapte/ procese istorice, din perspective multiple selectate pe criterii cronologice și spațiale
- alcătuirea unor proiecte de grup care să prezinte tema „imaginii celuilalt” în diferite perioade istorice

2. Utilizarea critică și reflexivă a limbajului de specialitate și a surselor istorice**Clasa a VIII-a****2.1. Prezentarea unei teme istorice prin valorificarea informațiilor oferite de diverse surse**

- realizarea de fișe de lectură după diverse surse scrise
- elaborarea de referate care să valorifice informații oferite de surse diverse
- alcătuirea unor repertorii de surse istorice pentru o anumită temă
- realizarea unui discurs pe o temă de istorie pe baza informațiilor oferite de surse

2.2. Argumentarea unei opinii referitoare la un fapt istoric prin utilizarea informațiilor provenite din diferite surse

- elaborarea unor eseuri tematice argumentative referitoare la un fapt istoric, prin folosirea informațiilor din diferite surse
- dezbateri referitoare la un fapt/proces/personaj istoric
- exprimarea argumentată a unor opinii, puncte de vedere, convingeri referitoare la un fapt/proces/personaj istoric

3. Manifestarea comportamentului civic prin valorificarea experienței istorice și a diversității socio-culturale

Clasa a VIII-a

3.1. Valorificarea experiențelor istorice oferite de acțiunea personalităților/grupurilor în contexte istorice variate

- utilizarea instrumentelor de lucru/informare (exemplu: dicționare, culegeri de documente, enciclopedii, media, memorii etc.) pentru emiterea de judecăți de valoare asupra contribuției personalităților/grupurilor în istorie
- realizarea de prezentări care să valorifice experiențele istorice oferite de acțiunea personalităților/grupurilor în contexte variate
- realizarea unor dezbateri pe probleme sensibile și controversate

3.2. Realizarea de proiecte care promovează diversitatea socio-culturală

- realizarea de afișe tematice, benzi desenate etc. și valorificarea conținutului acestora prin activități de tip turul galeriei etc.
- utilizarea instrumentelor de lucru/informare pentru înregistrarea referințelor bibliografice în vederea realizării unor referate
- realizarea de investigații în urma unor vizite tematice la diferite obiective de interes pentru înțelegerea diversității socio-culturale la nivel local, regional, național (lăcașe de cult, muzee etc.)
- realizarea de prezentări/portofolii individuale sau pe grupe care să conțină fotografii, mărturii etc. care să surprindă diversitatea socio-culturală la nivel local/regional/național
- alcătuirea unor proiecte pentru dezvoltarea comunității locale/naționale valorificând diversitatea etnică, religioasă, culturală

4. Folosirea autonomă și responsabilă a instrumentelor necesare învățării permanente

Clasa a VIII-a

4.1. Realizarea unor investigații istorice prin utilizarea resurselor multimedia

- alcătuirea unei baze de date digitale (surse, fotografii, înregistrări video și audio) - portofoliu digital
- realizarea planului unor investigații/cercetări prin constituirea unui grup de discuții pe o rețea de socializare
- realizarea unor reportaje despre acțiuni sau persoane contemporane cu evenimente istorice folosind resurse multimedia

4.2. Inițierea, dezvoltarea și aplicarea de proiecte individuale și de grup valorificând diverse experiențe istorice

- realizarea unor fișe de lucru cu privire la activitatea de investigare a resurselor multimedia
- elaborarea unor proiecte de istorie familială/locală valorificând resursele oferite de istoria orală
- realizarea de activități cu tematică socială prin utilizarea metodelor nonformale (ex: „biblioteca vie”, „teatru-forum”, „cafeneaua publică”)

4.3. Adaptarea perspectivelor transdisciplinare în abordarea unor probleme sensibile și controversate în istorie și în viața cotidiană

- organizarea unor dezbateri asupra unor situații sensibile care implică stereotipuri și prejudecăți folosind surse diverse
- elaborarea unor proiecte transdisciplinare cu privire la un eveniment/proces/personaj istoric folosind informații diverse
- realizarea unui afiș/poster cu privire la respectarea drepturilor omului
- alcătuirea unor proiecte individuale/ de grup care să prezinte tema „imaginii celuilalt”

Conținuturi clasa a VIII-a

Domenii de conținut	Conținuturi și studii de caz
1. Introducere	- Spațiul geografic natural - Periodizarea istoriei românilor
2. Preistoria în spațiul românesc	- Epoca pietrei - Epoca metalelor - Studii de caz: ▪ Culturile Cucuteni și Hamangia ▪ Cultura Sărata Monteoru
3. Geto-dacii	- Izvoare istorice despre geto-daci: Herodot, Strabon, Cassius Dio - Studiu de caz: ▪ Histria - Burebista. Decebal; cucerirea Daciei de către romani - Studii de caz: ▪ Sarmizegetusa ▪ Podul de la Drobeta, Columna lui Traian, Monumentul de la Adamclisi
4. Etnogeneza românească	- Dacia romană. Romanizare. Creștinism - Așezarea slavilor la sudul Dunării. Romanitatea orientală. - Poporul român – popor romanic. - Studiu de caz: ▪ Surse istorice despre români la sfârșitul mileniului I
5. Evul Mediu românesc	- Primele forme de organizare statală - Statele medievale în spațiul românesc: Transilvania, Țara Românească, Moldova, Dobrogea - Studiu de caz: ▪ Diversitate etnică și confesională în spațiul românesc - Spațiul românesc și politica de <i>cruciadă târzie</i> de la Mircea cel Bătrân la Mihai Viteazul - Studii de caz: ▪ Cetăți medievale ▪ Biserica episcopală de la Curtea de Argeș
6. Modernitatea timpurie	- Constantin Brâncoveanu. Dimitrie Cantemir - Iluminism și reformism: Transilvania sub Habsburgi - Secolul fanariot - Studii de caz: ▪ Școala Ardeleană. <i>Supplex Libellus Valachorum</i>
7. Lumea românească până la jumătatea secolului al XIX-lea	- Românii între Orient și Occident. Conservatorism și modernizare - Studii de caz: ▪ Tudor Vladimirescu ▪ Generația pașoptistă. Programe și consecințe ale revoluției ▪ Rromii - de la robie la emancipare

Domenii de conținut	Conținuturi și studii de caz
8. România modernă	- Formarea statului român modern: domnia lui Alexandru Ioan Cuza; - Regatul României – Carol I Studii de caz: ▪ Constituția din 1866 ▪ Războiul de Independență ▪ Opțiuni politice în România modernă ▪ Cultura în spațiul românesc
9. România secolelor XX-XXI	- România și Primul Război Mondial. Marea Unire din 1918 - România interbelică. Economie și societate – lumea urbană și lumea rurală Studii de caz: ▪ Orașul: arhitectură modernă și tradiții rurale ▪ Minoritățile naționale în România ▪ Constituțiile din perioada interbelică ▪ Idei politice în lumea românească interbelică ▪ Monarhia după Primul Război Mondial - România în Al Doilea Război Mondial Studiu de caz: ▪ Holocaustul în România: evreii și romii - România – stat comunist Studii de caz: ▪ Rezistența anticomunistă ▪ Viața cotidiană în perioada regimului comunist ▪ Manipulare și propagandă. <i>Omul nou</i>. Consecințe ▪ <i>Epoca Nicolae Ceaușescu</i> - România în contextul Războiului Rece - Regimul politic democratic din 1989 până azi Studiu de caz: ▪ Constituția României din 1991 - Integrarea euro-atlantică a României

Sugestii metodologice

Programele de istorie pentru gimnaziu contribuie la formarea elevilor în spiritul idealului educațional formulat în Legea nr. 1/2011, precum și la conturarea profilului de formare al absolventului de gimnaziu enunțat prin OMENCS 3590/05.04.2016.

Disciplina *Istorie* are ca ținte educaționale formarea și dezvoltarea următoarelor elemente care fac parte din profilul de formare al absolventului de gimnaziu:

- operarea cu valori și norme de conduită relevante pentru viața personală și pentru interacțiunea cu ceilalți;
- relaționarea pozitivă cu ceilalți în contexte școlare și extrașcolare, prin exercitarea unor drepturi și asumarea de responsabilități;
- manifestarea disponibilității pentru participare civică în condițiile respectării regulilor grupului și valorizării diversității (etno-culturale, lingvistice, religioase etc.);
- evaluarea calităților personale în vederea autocunoașterii, a orientării școlare și profesionale;
- identificarea unor parcursuri școlare și profesionale adecvate propriilor interese;
- aprecierea unor elemente definitorii ale contextului cultural local și ale patrimoniului național și universal;
- participarea la proiecte și evenimente culturale organizate în contexte formale sau nonformale;

Proiectarea unei unități de învățare are în vedere patru elemente care se asociază: competențe specifice, activități de învățare, conținuturi, evaluare.

Competențele

Competența reprezintă un ansamblu structurat de cunoștințe, abilități și atitudini. Ea reprezintă un set de operații intelectuale care contribuie la asimilarea de noi cunoștințe și dispune de multiple posibilități de aplicabilitate sau de transfer în operarea cu diverse informații. **Competența** se referă la delimitarea operațiilor intelectuale de tipul: capacitatea de a detecta, selecta, analiza și sintetiza date, informații sau relații, capacitatea de a învăța, de a acționa sau de a judeca.

Competențele generale și specifice elaborate pentru disciplina *Istorie* răspund direct elementelor care definesc profilul de formare al absolventului de gimnaziu, elemente ce au la bază competențele cheie stabilite la nivel european. Cu o singură excepție, competența de comunicare în limbi străine, toate competențele cheie sunt luate în considerare de către competențele generale formulate pentru disciplina *Istorie*.

Competențele generale și competențele specifice conțin mai multe cuvinte/sintagme-cheie care trebuie să se regăsească în gândirea/proiectarea oricărui demers pedagogic la disciplina *Istorie*: spațiu-timp, limbaj de specialitate, gândire critică și reflexivă, comportament civic raportat la valori general acceptate social, diversitate socio-culturală, autonomie, responsabilitate, instrumente intelectuale necesare dezvoltării și educației permanente. În funcție de aceste repere esențiale pot fi selectate strategiile didactice adecvate nivelului de evoluție și dezvoltare al copiilor (vârstă, context social-cultural, particularități ale grupului de elevi etc.) și se utilizează conținuturile considerate relevante. Exemplele de activități de învățare asociate competențelor specifice reprezintă sugestii care pot fi preluate, dezvoltate, adaptate sau înlocuite de către profesor cu cele mai potrivite situații și experiențe de învățare care să conducă la atingerea țăintelor educaționale propuse. Opțiunile, alegerile, deciziile sunt ale profesorului.

Conținuturile

Conținuturile sunt utilizate în activitatea de învățare desfășurată pentru formarea / consolidarea / dezvoltarea / exersarea unei competențe specifice. O competență specifică poate fi formată / consolidată / dezvoltată / exersată prin diferite conținuturi, în contextul în care competențele specifice se formează pe parcursul unui an de studiu și derivă din competențele generale.

Din punctul de vedere al conținuturilor, disciplina *Istorie* are în vedere următoarele elemente de structurare și abordare a acestora:

- ordonarea și selectarea conținuturilor pentru gimnaziu sunt în acord cu dezvoltarea structurilor de gândire disciplinară a copiilor;
- selecția conținuturilor are în vedere experiențele cotidiene de cunoaștere ale copiilor, raportate la vârsta acestora în ciclul gimnazial (10/11 - 14/15 ani);

- conținuturile propuse spre studiu solicită abordări transdisciplinare;
- ordonarea conținuturilor are în vedere principiul cronologic;
- conținuturile sunt grupate pe *domenii de conținut*. Fiecare domeniu de conținut poate să corespundă cu o unitate de învățare;
- toate conținuturile și studiile de caz sunt obligatorii; studiile de caz reprezintă, în unele situații, aprofundări ale temelor/subiectelor de studiu sau, în alte situații, elemente de conținut distincte;
- enunțarea conținuturilor în programă nu reprezintă o succesiune obligatorie pentru proiectarea didactică; utilizarea conținuturilor este determinată de logica demersului didactic individual și de adecvarea la competențele specifice vizate spre formare/dezvoltare;
- toate conținuturile și studiile de caz solicită abordări și din perspectiva educației civice;
- oferta de conținuturi creează posibilitatea proiectării din perspectiva dezvoltării personale a elevilor: educația pentru valori, atitudini și conduite adecvate social, dezvoltarea inteligenței emoționale;
- conținuturile sunt deschise oricăror dezvoltări în funcție de particularitățile grupului de elevi;
- oferă cadrelor didactice libertatea de a alege cele mai potrivite metode și mijloace de abordare a competențelor specifice și a conținuturilor;
- dimensiunea cantitativă a conținuturilor are în vedere numărul de ore rezervate disciplinei *Istorie* pentru fiecare clasă în planul-cadru.

Conținuturile propuse sunt grupate pe trei direcții de studiu a *Istoriei* și se parcurg în raport cu dezvoltarea copiilor și evoluția resurselor personale ale acestora:

1. *Reconstituirea trecutului*: timpul, spațiul, sursele istoriei, elemente de metodologie istoriei;
2. *Elemente de cultură și civilizație*: familia, locuința, demografia, așezările, hrana, vestimentația, credința, bolile, practici sociale, ocupații, tehnologie și economie, educația, arta;
3. *Relațiile sociale* (relațiile de proprietate, libertatea, legea, organizarea societății) și *politică* (statul).

Ponderea acestor domenii de cunoaștere pentru fiecare clasă este în acord cu principiile de structurare și abordare a conținuturilor enunțate. Fiecare domeniu de cunoaștere se află într-o relație directă cu competențele generale dezirabile pentru disciplina *Istorie* în ciclul gimnazial. Această relație nu este una exclusivă, ci are în vedere țintele educaționale dominante pentru care domeniile de conținut sunt adecvate.

Reconstituirea trecutului oferă instrumentele minime necesare pentru înțelegerea istoriei și are o pondere de aproximativ 5% pentru fiecare an de studiu. Domeniul oferă resurse de cunoaștere utile în formarea competențelor generale 1 și 2.

Elementele de cultură și civilizație au o pondere de aproximativ 70% pentru clasa a V-a și de 50% pentru clasa a VI-a. În clasele a VII-a și a VIII-a elementele de cultură și civilizație acoperă aproximativ 25% dintre conținuturi. Domeniul propune conținuturi care pot fi utile în realizarea competențelor generale 3 și 4.

Relațiile sociale și statul au o pondere cantitativă mai mică în clasele a V-a și a VI-a (25%, respectiv 45%) și este în creștere în clasele a VII-a și a VIII-a (aproximativ 70%). Domeniul oferă resurse de conținut pentru formarea și dezvoltarea Competenței Generale 3.

Distribuția pe clase a spațiilor istorice studiate este următoarea: în clasele a V-a - a VII-a elevii vor studia conținuturi care se referă la istoria europeană și universală; în clasa a VIII-a se studiază conținuturi care au în vedere istoria românilor. Conținuturile pentru istorie în ciclul gimnazial pot fi așezate sub semnul *călătoriei* prin viața oamenilor din trecut:

- în clasa a V-a: Călătoria către civilizație (din Preistorie până în secolul al XV-lea);
- în clasa a VI-a: Călătoria spre modernitate (secolele al XV-lea – al XIX-lea);
- în clasa a VII-a: Călătorie prin lumea contemporană;
- în clasa a VIII-a: Călătorie în lumea românească.

Semnificația *călătoriei* este descoperirea civilizației umane în sensul cel mai larg: de la primele unelte, așezări și manifestări ale spiritualității, până la complexitatea tehnologică, rafinamentul și deschiderea spirituală a lumii contemporane; sunt incluse formele de organizare a societății, de evoluție și dezvoltare instituțională pe care oamenii le-au exersat de-a lungul timpului; *călătoria* în trecut îi are ca subiect pe toți oamenii, indiferent de condiția socială sau de poziția lor în ierarhiile de putere. Impactul deciziei și acțiunii umane asupra evoluției societății este un criteriu important în alegerea conținuturilor.

Evaluarea

Specificul evaluării derivă din competențele de evaluat obținute prin operaționalizarea competențelor specifice, astfel încât să existe criterii măsurabile care să fie cunoscute și de către elevi. În stabilirea cerințelor specifice competențelor de evaluat un rol esențial revine comportamentului observabil stabilit de competență (*utilizarea, compararea, analizarea, argumentarea etc.*), dublat implicit de cunoștințe și de atitudini. Acest comportament urmează să fie evaluat prin intermediul oricărui conținut științific - decizia aparține judecății experte a profesorului evaluator care selectează competențele specifice care urmează a fi formate/dezvoltate prin conținutul științific pe care îl predă. Sarcinile de lucru trebuie să aibă un nivel de dificultate gradual pentru a putea fi depistate și remediate lacunele în formarea/dezvoltarea competenței respective, cu precizarea că pentru evaluarea unei competențe cu un nivel cognitiv ridicat (de exemplu: *analizați*) este necesară și formularea unor cerințe specifice nivelurilor cognitive inferioare (de exemplu: *precizați, stabiliți o asemănare/deosebire, prezentați*) pentru ca atât elevul, cât și profesorul să primească un feedback referitor la progresul înregistrat, situație în care procesul de învățare poate fi reorganizat, dacă este cazul.

Alte aspecte esențiale ale evaluării derivă din transparența și obiectivitatea acesteia. Astfel, în scopul obținerii unei evaluări transparente este necesară cunoașterea criteriilor de evaluare de către elevi, iar rezultatele obținute de către aceștia să fie explicate pentru a determina motivarea învățării. În ceea ce privește asigurarea obiectivității, un rol important revine baremului de evaluare și de notare care conține criterii clare și care punctează numai ceea ce s-a formulat prin cerințe.

Toate cele patru competențe generale reflectă posibilitatea combinării metodelor tradiționale de evaluare (itemi obiectivi, semiobiectivi și subiectivi care alcătuiesc probe scrise sau orale) cu metodele complementare/alternative de evaluare (investigația, portofoliul, referatul etc.) prin care se urmărește preponderent progresul elevilor în domeniul valorilor și atitudinilor. Totuși, se poate remarca faptul că primele două competențe generale - 1. *Utilizarea în contexte diverse a coordonatelor și reprezentărilor de timp și spațiu* și 2. *Utilizarea critică și reflexivă a limbajului de specialitate și a surselor istorice* – sunt relativ mai facil de evaluat prin metodele tradiționale, în timp ce competențele 3. *Manifestarea comportamentului civic prin valorificarea experienței istorice și a diversității socio-culturale* și 4. *Folosirea autonomă și responsabilă a instrumentelor necesare învățării permanente* impun utilizarea metodelor complementare/alternative de evaluare.

Un rol esențial în cadrul procesului de evaluare revine utilizării surselor diverse. Astfel, în mod explicit competența generală 2, precum și competențele specifice care derivă din aceasta, determină profesorul evaluator să utilizeze sursele pentru înțelegerea mesajelor transmise atât de surse istorice scrise cât și de alte tipuri de surse (nescrise, surse audio-video, de istorie orală etc) cu scopul de a forma/dezvolta abilitățile elevilor pentru situații de viață concrete, pentru formarea/dezvoltarea gândirii critice, pentru înțelegerea multiperspectivității, pentru renunțarea la prejudecăți și stereotipii etc.

O componentă a competenței, la fel de importantă precum abilitatea și cunoștințele, este reprezentată de valori și atitudini. Evaluarea acesteia se poate realiza, cu precădere, prin metodele complementare/alternative de evaluare care oferă elevului posibilitatea să demonstreze colaborare, încredere în sine, spirit de inițiativă, respect pentru alții, apreciere critică și curiozitate, voința de a lua decizii, utilizare responsabilă a mijloacelor interactive, respect pentru valori. Metodele complementare/alternative de evaluare, deși cronofage, asigură individualizarea sarcinilor de lucru, valorificând și stimulând creativitatea și originalitatea elevilor, pun în valoare abilitățile practic-aplicative ale elevilor și favorizează învățarea prin cooperare precum și implicarea personală a elevului în activitatea de învățare, dezvoltând motivația intrinsecă a acestuia.

Grup de lucru

Doru DUMITRESCU

Carol CĂPIȚĂ

Rozalia DOICESCU

Mihai STAMATESCU

Aurel Constantin SOARE

Ana PREDA-TUDOR

Liviu-Constantin VĂDEANU

Iulian NECHIFOR

Ferezia STANCU

Minodora Ralitica TASCU-STAVRE

Bogdan-Florin ROMANDAȘ

Adriana Elena DUMITRESCU

Sabina-Alexandra TEODORESCU

Adrian ILIE

Dragoș-Lucian CURELEA

Aspazia Zîna MARINCU

Mariana SIMA

Daniel DIEACONU

Mirela ROTARU

Ministerul Educației Naționale

Institutul de Științe ale Educației

Centrul Național de Evaluare și Examinare

Institutul de Științe ale Educației

Colegiul Național Militar *Dimitrie Cantemir*, Breaza

Colegiul Național *B.P. Hașdeu*, Buzău

Liceul *Traian Vuia* Craiova, Dolj

Colegiul Economic *Octav Onicescu* Botoșani

Colegiul Național *Constantin Cantacuzino* Târgoviște,
Dâmbovița

Școala Profesională Specială Craiova, Dolj

Colegiul Național *Dimitrie Cantemir* Onești, Bacău

Liceul Tehnologic *A. Saligny*, Brăila

Liceul de Arte *Bălașa Doamna* Târgoviște, Dâmbovița

Școala Gimnazială *Constantin Brâncuși* Medgidia, Constanța

Liceul Tehnologic *Avram Iancu* Sibiu

Liceul Tehnologic *Penticostal Logos* Timișoara, Timiș

Colegiul Tehnic *Gheorghe Lazăr*, Plopeni, Prahova

Școala Gimnazială *Grigore Ungureanu*, Comuna Ceahlău,
Neamț

Liceul *Ștefan Odobleja*, București

Nume și prenume profesor.....

Unitatea de învățământ.....

Istorie

Clasa a V-a

Planificare calendaristică anuală

An școlar 2022-2023

Competențe generale	Competențe specifice	Domenii de conținut	Nr. ore	Conținuturi și studii de caz	Nr. ore
1. Utilizarea în contexte diverse a coordonatelor și reprezentărilor de timp și spațiu 2. Utilizarea critică și reflexivă a limbajului de specialitate și a surselor istorice		Recapitulare/Evaluare inițială	1	Test evaluare inițială	1
	1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 4.1, 4.2	1. Alfabetul istoriei - reconstituirea trecutului	3	Izvoare istorice	1
				Perceperea timpului și a spațiului; cronologia istoriei; periodizare; spațiul istoric	1
				Recapitulare/Test de evaluare	1
	1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 4.2	2. Preistoria	4	Primii oameni	1
				Revoluția neolitică – viața oamenilor: sedentarizare, economie	1
				Inventarea metalurgiei – tehnologie și consecințe asupra vieții oamenilor	1
				Recapitulare/Test de evaluare	1
	1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2	3. Orientul antic	11	Mediul natural și viața cotidiană: locuința, hrana, familia, așezări (sat și oraș), economia, practici sociale, credința	2
				Studiu de caz: ♣ Orașul-stat Babilon	1
				Studiu de caz: ♣ Temple și piramide	1
				Popoare și civilizații pe harta Orientului Antic	1
				Studiu de caz: ♣ chinezii	1
				Studiu de caz: ♣ evreii	1
				Inventarea scrierii – de la pictograme la alfabet	1
				Studiu de caz: ♣ Epopeea lui Ghilgameș	1
				Studiu de caz: ♣ Codul lui Hammurabi	1
				Recapitulare/Test de evaluare	1

58

1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.2	7. Lumea islamică	3	Apariția islamului; credința musulmană;	1	
			Expansiunea militară și culturală a islamului	1	
			Recapitulare/Test de evaluare	1	
1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2	8. Europa medievală	15	Formarea popoarelor europene. Etnogeneza românească	2	
			Europa creștină în mileniul I	1	
			Studiu de caz: ♣ Creștinarea francilor; Carol cel Mare	1	
			Studiu de caz: ♣ Imperiul Bizantin	1	
			Viata cotidiană în Evul Mediu: familia, așezările, alimentația, sărbătorile, economie și tehnologie, credința și biserica, proprietatea, libertate și dependență	1	
			Studiu de caz: ♣ Domeniul feudal	1	
			Studiu de caz: ♣ Orașul medieval – spațiu al libertății; orașele italiene și orașele germane	1	
			Studiu de caz: ♣ Cavalerism și onoare	1	
			Studiu de caz: ♣ Cruciadele	1	
			Studiu de caz: ♣ Catedrale și universități	1	
			Statele medievale: Franța, Anglia, Imperiul Romano-German	1	
			Studiu de caz: ♣ Lumea românească și statele medievale în secolele XIV-XV; Târgoviște, Suceava	1	
			Studiu de caz: ♣ Diversitate culturală în lumea românească: Brașov și Cluj	1	
			Recapitulare/Test de evaluare	1	
			Recapitulare finală	2	
1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2	Evaluare finală	1	Test de evaluare finală	1	
Săptămâna Școala Altfel					2
Săptămâna Verde					2

Planificare calendaristică

An școlar 2022-2023

Competențe specifice	Domenii de conținut	Nr. ore	Conținuturi și studii de caz	Nr. ore	Temp	Observații
Modul I 5 septembrie - 21 octombrie 2022 7 săptămâni- 14 ore						
1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 4.1, 4.2	Recapitulare/Evaluare inițială	1	Test evaluare inițială	1	S 1	
	1. Alfabetul istoriei - reconstituirea trecutului	3	Izvoare istorice	1	S 1	
			Perceperea timpului și a spațiului; cronologia istoriei; periodizare; spațiul istoric	1	S 2	
1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 4.2	2. Preistoria	4	Recapitulare/Test de evaluare	1	S 2	
			Primii oameni	1	S 3	
			Revoluția neolitică – viața oamenilor: sedentarizare, economie	1	S 3	
			Inventarea metalurgiei – tehnologie și consecințe asupra vieții oamenilor	1	S 4	
			Recapitulare/Test de evaluare	1	S 4	
1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2	3. Orientul Antic	11	Mediul natural și viața cotidiană: locuința, hrana, familia, așezări (sat și oraș), economia, practici sociale, credința	2	S 5	
			Studiu de caz: ♣ Orașul-stat Babilon	1	S 6	
			Studiu de caz: ♣ Temple și piramide	1	S 6	
			Popoare și civilizații pe harta Orientului Antic	1	S 7	
			Studiu de caz: ♣ Chinezii	1	S 7	
			Modul II 31 octombrie - 22 decembrie 2022 8 săptămâni = 16 ore			
			Studiu de caz: ♣ Evreii	1	S 8	
			Inventarea scrierii – de la pictograme la alfabet	1	S 8	
			Studiu de caz: ♣ Epopeea lui Ghilgameș	1	S 9	
			Studiu de caz: ♣ Codul lui Hammurabi	1	S 9	
			Recapitulare/Test de evaluare	1	S 10	

1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2	4. Civilizația greacă și sinteza elenistică	14	Mediul natural și ocupațiile grecilor	1	S 10
			Studiu de caz: ♣ Ceramica: între utilitate și artă	1	S 11
			Adevăr și legendă: legendele Olimpului; războiul troian	1	S 11
			Polisul, organizare internă: Atena și Sparta	2	S 12
			Procesul de colonizare		
			Studiu de caz: ♣ Histria, Tomis și Calatis	1	S 13
			Războaiele grecilor: Războaiele medice, Războiul peloponezic	1	S 13
			Studiu de caz: ♣ Bătălia de la Maraton	1	S 14
			Alexandru Macedon și civilizația elenistică	1	S 14
			Frumos și cunoaștere în lumea greacă	1	S 15
			Studiu de caz: ♣ Acropola ateniană	1	S 15
			Modul III		
			9 ianuarie - 3 februarie/10 februarie/17 februarie 2023		
			4 săptămâni = 8 ore		
			Studiu de caz: ♣ Moștenirea lumii grecești (sculptura, teatrul, cunoașterea științifică)	1	S 16
			Studiu de caz: ♣ Jocurile Olimpice în Antichitate	1	S 16
			Recapitulare/Test de evaluare	1	S 17
			Fondarea Romei: istorie și legendă	1	S 17
			Statul roman: războaie și expansiune teritorială; decăderea	1	S 18
			Viața cotidiană în lumea romană: familia și virtuțile romane; educația; jocurile	1	S 18
			Studiu de caz: ♣ Orașul și monumentele publice (forum, apeducte, terme etc.)	1	S 19
			Studiu de caz: ♣ Colosseum și gladiatorii	1	S 19
1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2	5. Lumea romană	5			

Modul IV 13 februarie /20 februarie/27 februarie - 6 aprilie 2023 8 săptămâni = 16 ore				
			Studiu de caz: ♣ Pompei	1S20
			Studiu de caz: ♣ Armata romană	1S20
			Studiu de caz: ♣ Credința: zeii romanilor. Templele	1S21
			Studiu de caz: ♣ Creștinismul	1S21
			Romanizarea	1S22
			Recapitulare/Test de evaluare	1S22
			Geții și dacii. Rânduieli, obiceiuri, credințe	1S24
			Burebista și Decebal; războaiele daco-romane	1S24
			Recapitulare/Test de evaluare	1S25
			Apariția Islamului; credința musulmană	1S25
			Expansiunea militară și culturală a Islamului	1S26
			Recapitulare/Test de evaluare	1S26
			Formarea popoarelor europene. Etnogeneza românească	2S27
			Școala Aitfel	2S23
Modul V 19 aprilie - 16 iunie 2023 9 săptămâni = 18 ore				
			Europa creștină în mileniul I	1S28
			Studiu de caz: ♣ Creștinarea francilor; Carol cel Mare	1S28
			Studiu de caz: ♣ Imperiul Bizantin	1S29
			Viața cotidiană în Evul Mediu: familia, așezările, alimentația, sărbătorile, economie și tehnologie, credința și biserica, proprietatea, libertate și dependență	1S29
			Studiu de caz: ♣ Domeniul feudal	1S30

1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2	Recapitulare finală Evaluare Finală	2	Studiu de caz: ♣ Orașul medieval – spațiu al libertății; orașele italiene și orașele germane	1	S 30
				1	S 32
			Studiu de caz: ♣ Cavalerism și onoare	1	S 32
			Studiu de caz: ♣ Cruciadele	1	S 33
			Studiu de caz: ♣ Catedrale și universități	1	S 33
			Statele medievale: Franța, Anglia, Imperiul Romano-German	1	S 34
			Studiu de caz: ♣ Lumea românească și statele medievale în secolele XIV-XV; Târgoviște, Suceava	1	S 34
			Studiu de caz: ♣ Diversitate culturală în lumea românească: Brașov și Cluj	1	S 35
			Recapitulare/Test de evaluare	2	S 35, 36
			Recapitulare finală	1	S 36
		1	Test de evaluare finală	Săptămâna Verde	
				2	S 31